

ELŐFIZETÉS

Aradi és csanádi egyenlítő vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlár polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlítő vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, január 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Az új kormány első napja.
Öngyilkosok.
Utcai támadás a nők ellen.
Az udvari bál érdekességei.
Aktuális tréfák.
„Ehen veszünk, megfagyunk.”
Magyarok szerencsétlensége Montekarlóban.
A gyilkos vallomása.

Tanács a bucsuzásnál.

Arad, január 19.

Az utolsó percben, amelyben Wekerle Sándor egy kevésbé még miniszterelnöknek érezhette magát, a bucsuzás szertartása alatt, tanácsot adott a tisztviselőknek. Azokhoz szólt, akik közvetlenül alája voltak rendelkezve, de azokon keresztül mintha az ország valamennyi közhivatalnokához intézte volna, ő, aki az ország első köztisztviselői állását hagyta el.

A hivatalnok — mondta — dolgozzék és ne politizáljon. Más esetben, más időkben elméleti értékű intelem lett volna ez, egy a hivatalnok tiz parancsolatából. Most azonban nagyon sok mindennel van az kapcsolatban és nagyon jelentős utbaigazítás a legközelebbi jövődő ösvényein.

Politizálni kétféleképp szoktak. Vagy úgy, hogy az ember az ország dolgairól való véleményét szabadon ki akarja fejezni, amelyhez, ha a dolgai rendben vannak, a hivatalnoknak ép olyan nagy és széles a joga, mint

akárki másnak. Ez a politizálás kevésbé bajos és ártalmas, bár a politikai meggyőződés és annak kellő érvényesítése mindig bizonyos fényűzést jelent, amelyhez nem kis anyagi és egyéni függetlenség kell. De ennek legalább van etikai alapja. Van azután a tisztviselő politizálásának olyan módja, amelylyel nem a lelkét követi, hanem alkalmazkodni kénytelen a fölötte levő, vele rendelkező politikai hatalmakhoz, vagy olyanokhoz, akik től a későbbi jövődője függhet.

S ennek a politizálásnak voltak sűrű áldozatai a Wekerle-kormány kinevezését megelőző nemzeti ellenállás idején. A tisztviselőkön keresztül, a tisztviselők fejével ütötték egymást az abszolutizmust hozók és az ellenállók. S a tisztviselőnek csak két választása lehetett: vagy azonnal vesztette el az állását, vagy pedig annak tette ki magát, hogy később fogják elejteni.

A tisztviselő állása csak kettőtől függhet: a munkájától és a tehetségétől. A politikai meggyőződésének ehhez semmi köze nincsen. A karrierjének nem lehet az se gyorsítója se pedig kerékkötője. A hivatalában pedig a közigazgatásnak szerve, s a maga hatáskörét be kell a leghűségesebben, lelkiismerete szerint töltenie; azt senki se kívánhatja joggal tőle, hogy politikai célok, harcok eszköze, fegyvere legyen.

Még nem biztos, hogy Khuen-Hé-

dervary kormánya alatt hadsorbafog-e fejlődni a nemzeti ellenállás, s ha igen, mily köröket akar az toborozni, milyen mezőkre vonulni. Wekerle tanácsa annyit mond: a tisztviselőkre ez az ellenállás ne számítson, s a tisztviselők ennek eszközeül ne adják oda magukat. Talán a jóakaratu tanács nélkül, a multnak eleven tapasztalatai alapján, így cselekedtek volna. De ehhez most megadta az etikai alapot annak a miniszterelnöknek tanácsa, a kit ép a tisztviselők egész során végiggázolt nemzeti ellenállás emelt újra a bársonyszékbe.

De a tanácsot mintha mégse hozzájuk kellett volna intézni, hanem másfelé. A tisztviselő talán a multban se adta magát az egyik, vagy másik harcoló fél rendelkezésére; de ránehezedett a kénytelenség, a melyet mindkét részen nagyon is nyersen, fenyegetően éreztettek vele. Ha Wekerle megszűnt az első köztisztviselő lenni, s ha megmaradt benne a politikus, a kinek szava még mindig súlylyal birhat, akkor a politikusokhoz szóljon: ne kívánják, hogy a tisztviselő politizáljon, ne követeljék, hogy a politikáért a maga és családja kenyerét kockáztassa.

Áldozat ez, súlyos áldozat. S az áldozatnak is csak úgy van értéke, ha abból áldás fakad, ha annak árán a dolgok rossz rendje megváltozik. Es mit látunk? Négy év múlva ugyanott, szinte hajszálalig ugyanott van a

Beteljesült vágyak.

— Török elcseszés. —

Irt: Zia Halid.

Ferhanda együtt nőtt fel a ház fiatal leányával és ezért kivételes volt a helyzete. Gyakran hallhatták az effenditől is, Ferhanda csak annyi neki, mintha a saját leánya volna — már pedig ha az effendi ilyet mondott, azt el is kellett hinni. Ha Hesnának vettek valami újat, Ferhanda is ugyanazt kapta, csak olcsóbbat, hanem a szövet színe ugyanaz volt. Ha a Hesna beiram-ruhája például rózsaszín selyem volt, a Ferhándáé rózsaszín gyapottból vagy kartonból készült — oh, selyemre Ferhanda nem is vágyott, ha csak a szövet rózsaszín volt!

Azért is, amikor az öreg és fiatal hölgyek eljöttek Hesna hanimhoz leánynézőbe, titkos öröm vett erőt Ferhándán. Mert hát igen, semmi különbséget sem tesznek közte és fiatal urnője közt, remélhetett hát ő is. Ferhándának mintha szárnya nőtt volna, amikor a leánynézők jöttek; le a föl futkosott a lépcsőn, nem akadályozta ebben sem a jasmak (az arcot eltakará fehér fátyol), sem a feradzse (a selyemköpeny), hanem lelkendezve futott be fiatal urnőjéhez, hogy hirt vigyen neki és gyönyörűen kicsinosítsa. De nyomban utána eltűnt egy pár percre, melynek leteltével egészen átalakulva került vissza. A Ferhanda kalfa (a jobb cseléd címe) kötelessége volt, hogy a

vendégeknek fölszolgálja a kávét és így csak természetes volt, hogy kicsinosította magát és is és rendesen ugyanolyan színű ruhája volt, mint urnőjének.

Akkor aztán megjelennek a szalonban; Hesna elől, Ferhanda a kávéálcával mögötte. Ha minden vendég vett magának kávét, Ferhanda a Hesna széke mögé vonult, lesütötte a szemét, az órája égett és erősen vert a szíve. Aki figyelmesen nézi, láthatta volna, hogy az ezüsttálca remeg a kezében. Tisztára úgy érezte magát, mintha az idegen hölgyek az ő kedvéért jöttek volna ide.

Ha a fiatal urnőt kegyesen elbocsátották, vele együtt szaladt föl, bezárta az ajtót és az izgatottságtól zokogva velette magát a játszótársa karjába és ez ijedten kérdezte:

— Megbolondultál? Mi lett? Térj magadhoz, Ferhanda ...

Ahelyett, hogy felelt volna, Ferhanda csak még szenvedélyesebben csókolgatta.

Eleinte még el-elmondogatta:

— Oh, kedves, édes urnóm, mennyire szegyltem magam ... Később viszont: „Most már megszoktam; már kezdem unni a dolgot, csak már tul volnánk mindenen ... Csak már férjnél volnál ...” Mert Ferhanda rendithetetlenül meg volt győződve róla, hogy ha nem is Hesnával együtt, de legalább közvetlenül utána, férjhez adják őt is.

A szépségéhez amugy sem fért kétség; összehasonlította magát fiatal urnőjével és arra a meggyőződésre jutott, hogy egy cseppet sem

maradt el urnője mögött. Rövid fekete szemöldöke; a kékes piros szín, melyet zavara néha az arcába kerget; széles válla, keskeny melle — mindezt a legjobb akarattal mellett sem találhatta csunyanak. Egy darabka törött tükrövel mellett órákig el tudott ülni; szigoruan vizsgálta magát, de mindig kellett látnia, hogy épenséggel nem megvetendő jelenség. Csak egy dolog volt, amiért nagyon irigylte urnőjét: a szép szőke haja. A szem, szemöldök, archór ... mindez kicsiség volt a Ferhanda szemében ... ha csak azokat a merev, fekete szájakat, amelyek a fején nőttek, ilyen pompás szőke hajzattal elcseserélhetné.

Amikor meg volt határozva Hesna lakodalmának a napja, a Ferhanda izgatottsága és szívszorulása olyan arányokat öltött, hogy egyszer éjjel csakbogy meg nem fojtotta az izgatottság. Halálfélelem fogta el és úgy igyekezett megvigasztalni magát, hogy felült az ágyában és hangosan szólt: Ostoba leány! Hiszen csak nem csinálhatnak kettős lakodalmat... mindennek megvan a maga ideje ...

Nem, a világért sem volt féltékeny! Ellenkezőleg, még inkább tőle telhetőleg siettetni igyekezett a lakodalmat. Minden reggel prédikálatott fiatal urnőjének arról, mennyi még a sürgős beszerezni való; maga kísérte el a hölgyeket minden utójában a városba; megrakodott a sok csomaggal, hogy alig birta cipelni valamennyit, de fölháborodással utasított el mindenkit, aki neki segíteni akart. Minden cso-

politikai helyzet, ahol annak idején volt. Mi haszna volt tehát annak, hogy egy csapat hivatalnok elveszítette az állását, aki azt hitte, hogy neki nincs egyéb kötelessége, mint dolgozni? S ha a nemzeti ellenállásnak, amelyet most terveznek, nem lenne egyéberedménye, minthogy négy esztendő múlva mint a körbe járó csiga, megint ideérjünk, akkor talán meg lehet próbálni, de halálos vétek lenne ahhoz megint a tisztviselőket befogni s az ő állásukat, kenyerüket követelni a meddő, szomorú harc puszkaporául.

Az új kormány első napja.

A minisztertanács határozatai.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —

Arad, január 19

A felmentett Wekerle-kormány tagjai ma elbucsztak hivatalaiktól és az új miniszterek Lukács és Hazai kivételével szintén már ma elfoglalták hivatalaikat. Délután megvolt már az első minisztertanács is, melyen megállapították a képviselőház és főrendiház hétfői ülésén előterjesztendő kormány-program tartalmát. A Ház hétfői ülésén öt törvényjavaslatot fog az új kormány benyújtani, köztük az 1910. évi költségvetést és 50 millió koronás négy százalékos állampénztári jegyek kibocsátásáról szóló törvényjavaslatot.

A pártok mai tanácskozásai között érdekes az, hogy a két függetlenségi párt meggyezett abban, hogy a felséghez intézendő feliratban a bank dátum 1911. január elseje legyen. Ez bizonyára újabb jele a két párt közeledésének.

A mai eseményekről különben itt következnek tudósításaink:

Az új kormány hivatalba lépése.

Khuen Héderváry gróf ma déli 1 órakor megjelent a miniszterelnökségi palotában. Romy Béla államtitkári hatáskörrel felruházott mi-

niszteri tanácsos üdvözölte az új miniszterelnököt, aki néhány szóval válaszolt az üdvözlésre, értesére adván a tisztviselői karnak, hogy nagy részüket rég óta ismeri és nemcsak főnökük, hanem barátjuk is akar lenni.

Szekely Ferenc igazságügyminiszter, aki tudvalevőleg a kultusz-tárca ideiglenes vezetésével is meg van bízva, délelőtt 11 órakor jelent meg a kultuszminisztériumban hivatala átvétele végett.

A miniszter elsősorban Molnár államtitkárral folytatott tárgyalást, amely egy óra hosszáig tartott. Megállapodtak a referálás módjaira vonatkozólag. Az új miniszter déli 12 órakor fog bejárni hivatalába.

Sarényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter 12 órakor jelent meg hivatalában. Ottlik Iván államtitkár üdvözlő szavaiban visszautasította azt az elhíresztelt inszinuációt, mintha a tisztviselői kar és a miniszter között valami disszonancia volna.

Sarényi gróf válaszában kifejtette, hogy ő az östermelést éppen olyan fontosnak tartja, mint a kereskedelmet. Ez a kettő szépen megfér egymás mellett. Kíváncsnak tartja, hogy a tisztviselői kar politikai akcióba ne bocsájtkozzék.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert Téglássy István miniszteri tanácsos üdvözölte hivatalba lépése alkalmából.

A miniszter válaszában kijelentette, hogy jóakaratu szeretetét mindenkire kiterjeszti. Öt évi szünet után újból átveszi a minisztérium vezetését. A tisztviselőket azzal a szeretettel fogadja, mint fogadta annak idején.

Hieronymi miniszternek első ténykedése az volt, hogy a kereskedelemügyi minisztérium elnöki osztályának vezetőjét: Ary Pál dr. miniszteri osztálytanácsost az ipari ügyosztályba helyezte át, helyére pedig Hallán Sándor dr. miniszteri osztálytanácsost helyezte.

Lukács László holnap délelőtt fogja átvenni a pénzügyminisztérium vezetését.

Pártközi konferencia.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma délelőtt meglátogatta Gál Sándort és Dessewffy Aurél grófot, az országgyűlés két házának elnökeit. Közölte velük, hogy a király kinevezte és hogy hétfőn fog kormányával bemutatkozni.

Gál Sándorhoz ezenkívül azt a kérést intézte, hogy hívja össze a pártok vezetéséit pártközi konferenciára, hogy ott állapítsák meg a parlament munkarendjét. Gál elnök kijelentette, hogy a kérést teljesíti, de előzőleg kérdést intéz a pártvezetőségekhez, hogy hajlandók-e ezen az értekezleten résztvenni.

Az új kormány ma délután 4 órakor tartotta meg az első minisztertanácsot.

A délelőtti látogatásnál a miniszterelnök Gál Sándort tudvalevőleg arra kérte, hogy a parlamenti pártok vezetőit hívja össze pártközi konferenciára.

Gál az értekezletet összehívja, de hír szerint a Justh-párt és néppárt nem fognak azon részt venni.

A miniszterelnök látogatásáról Gál Sándor ezeket mondotta egy újságíró előtt:

— Khuen nálam járt és közölte velem, hogy az új kormány hétfőn akar bemutatkozni és kért, hogy akkorra hívjam össze a képviselőház ülését. Ezt tudomásul vettem.

— A pártközi konferencia egybehívásáról volt szó?

— Igen. A miniszterelnök azt a kérést intézte hozzám, hogy a pártok vezéréit pártközi konferenciára hívjam össze, hogy módjában legyen velük közvetlenül érintkezni. A miniszterelnök az érintkezésnek ezt a módját tartja a legalkalmasabbnak.

— Megígérte Máltóságod a pártközi konferencia egybehívását?

— Azt mondtam, ez elől nem zárkozhatom el, amennyiben a miniszterelnök tájékoztatni kívánja a pártvezéreket.

A Ház első ülése.

Éjjeli jelenti tudósítók:

A mai minisztertanács, amelyen a kabinet összes tagjai részt vettek, délután 4 órától este hat óráig tartott. A minisztertanácsban a kormány tagjai megállapodtak a képviselőház hétfői ülésén Khuen gróf által előterjesztendő programra nézve. Ezenkívül öt törvényjavaslatot fognak előterjesztetni, és pedig:

1. Az 1910. évi költségvetésről szóló javaslatot,

mag, amit így napról-napra haza cipelt, mintha titkos szavakat suttogna nekireményről és boldogságról...

Ugy megizzadt, hogy a jasmakja oda tapadt az arcához; hagett a fáradtságtól és hiteken át hordta haza a sok gyönyörűséget; eltipteget a hölgyek mögött a tengersok utcán keresztül; légváratok épített és nem tudott hova lenni a boldogságtól. Minden egyes darab vételekor gondolatban már ugyanolyan tárgyaknak a birtokában látta önmagát is, csak hogy persze az övé olcsóbb, egyszerűbb lesz... ha nem selyem, hát gyapot; ha nem ezüst, hát utánzat...

Ha aztán otthon fölnyitották a csomagot, azt se tudta, hová legyen haragjában. Ha rajta állana, senkinek sem engedné meg, hogy hozzá nyuljanak; H-esőán és rajta kívül senkinek sem volna erre joga!

Mint ahogy nem engedte meg senkinek, hogy a hölgyeket a vásárlásaik közben elkísérje, senki emberfiának sem akarta megengedni, hogy a kelengye elkészítésében segítsenek. Egyszer, már nagyon későre járt az idő, azzal küldték hát ki, hogy: „Haide, Ferhánda, hiszen már félholt vagy a fáradtságtól, menj, fekdődj le...” és azt annyira a szívére vette, hogy reggelig sirt és kesergett.

Egyszer ebéd közben az effendi és a hanim néhány suttogva mondott szó után mosolyogva rá nézett... az örömteli ijedtségtől majd elállt a szíverése. Hogy el ne árulja magát, hamarosan lesütötte a szemét.

Aznapi este Ferhánda ezer kifogást talált arra, hogy folytonosan a gazdája s az urnője közelében lehessen. Véghetetlenül szerette volna megtudni, hogy vajjon miről is suttognak és mit jelentett az a mosoly. Hogy csakis az ő férjhezmeneteléről lehetett szó, az több, mint bizonyos, de kihez, kihez adják?!

Másnap reggel a Hesna édes anyja így szólott hozzá:

Ferhánda, az effendi hív.

Paraszthajszálon mult, hogy össze nem esett; nem tudott szólni, se megmozdulni, a törde mindegyre megcsuklott. Végre, végre benn volt a gazdája szobájában és lesütött szemmel várta az olyan forrón epedett hírt.

Az effendi így szólt:

— Ferhánda! Együtt nőttél fel Hesnával, úgy tartottalak mind mai napig, mintha a leányom volnál; nagyon meg is vagyunk veled elégedve mindannyian.

Ferhánda elfojtotta a lélegzetét. Az effendi folytatta:

— Hesna most idegen házba költözik: ha nem lesz ott senkije, aki meghittje neki, nagyon szerencsétlennek fogja magát érezni. Ezt megfontoltuk és elhatároztuk, hogy téged elküldünk vele. Hallod, Ferhánda? Te együtt mégy Hesnával. Bizom abban, hogy csak olyan híven fogod őt szolgálni, mint eddig. Később, egy két év múlva, ha majd erre alkalmam kínálkozik, meg fogod kapni érte a jutalmat. Érted, Ferhánda?

Ferhánda megértette; meghajolt és halá-

san megcsókolta az effendi köntösének szegélyét. Azután véghetetlenül boldog szívvel kiment a szobából. Igenis, tele volt örömmel... az ilyen ígért már csak ér valamit! Egy-két év múlva?? Oh, az semmi; az idő olyan hamar mulik. Különben is megértette ő, hogy az effendi mit gondol; ha Hesnának már lesz gyermeke, akkor aztán majd gondolkodnak róla is.

E rövid beszélgetésnek az volt a következménye, hogy Ferhánda még buzgóbb, még szorgalmasabb lett. Még a lakodalom napján is úgy látszott, mintha az egy Ferhándából száz lett volna egyszerre, mert mindenütt ott volt, mindenütt segített, parancsolgatott. Ugy érezte, mintha egy ioi-picit férjhez menne ő is. Miután mindenki tudta, hogy ő is a menyasszony hozományához tartozik, már nem hívták Ferhándának, hanem Ferhánda kalfának; és ez a megszólítás olyan boldoggá tette, hogy máris két évvel idősebbnek képzelte magát. Ebben az álomszerű állapotában leirhatatlan szolgálatkészséggel dolgozott és nyomát sem érezte a fáradtságnak.

De már a lakodalmat követő napokban leirhatatlan nyugtalanság vett rajta erőt. Napok, hetek, hónapok multak és még mindig nem hallott semmit arról, amire olyan nagyon vágyott. Egyszer aztán nekibátorodott — hiszen mindig olyan jó pajtások voltak az urnője, meg ő — és pirulva, hebegve szólt:

— Édes urnóm, olyan csendesen élünk itt,

2. két havi indemnitásról szólót,
3. a román kereskedelmi szerződést,

4. a konzuli biráskodás meghosszabbításáról szóló javaslatot,

5. 50 millió értékű 4 százalékos állampénztári jegyek kibocsátásáról szóló törvényjavaslatot, amelyet még Wekerle készített el, illetőleg amelyre nézve a Magyar általános hitelbankkal megegyezett.

A minisztertanács ezután folyó ügyekkel foglalkozott és pénteken folytatni fogja tanácskozását.

Khuen gróf elmondotta miniszter-társainak, hogy érintkezésbe lépett a képviselőház és főrendiház elnökségével és felkérte Gál Sándort, hívja össze a pártok vezéreit pártközi konferenciára.

*

A pártközi értekezlet, amelyen a Ház első ülését készítenék elő, — mint politikai körben híre jár — alig jöhet létre, amennyiben Justh Gyula határozottan kijelentette, hogy pártja azon nem vesz részt, Kossuth pedig azt mondotta, hogy pártja csak azzal a feltétellel megy el az értekezletre, ha Khuen gróf nem lesz ott. A néppárt szintén megtagadta részvételét, csak az alkotmánypárt mutatkozott hajlandónak résztvenni a pártközi konferencián.

A pártok — és a pártközi konferencia.

A pártkörök ma este meglehetősen élénkek voltak. A Kossuth-pártkörben megjelent Kossuth Ferenc is, akit nagy tömeg képviselő vett körül. A pártkörben járt Rátkay László, akinek hosszas tanácskozás után sikerült a királyhoz intézendő felirat tekintetében megegyezésre jutni a párttal.

Gál Sándor képviselőházi elnök előadta, tekintettel arra, hogy nincs egységes parlamenti többség, szükségesnek tartaná, hogy a hétfői ülést megelőzőleg a pártvezérek konferenciát tartanának. Ezt péntek délelőtt 11 órára hívta egybe.

Az elnök bejelentését a párt tagjai helyesléssel vették tudomásul.

A függetlenségi pártkörben Justh Gyula bejelentette párthíveinek, hogy a Ház elnöke érintkezésbe lépett vele a pártközi konferenciára nézve, ő azonban keréken visszautasította a konferencián való részvételt.

Nagy örömet keltett, hogy sikerült a Kossuth párttal megegyezésre jutni atekintetben, hogy a királyhoz intézendő feliratban 1911. január 1-ére kéri az önálló bankot. Azt is meglepéssel vették tudomásul, hogy a pártvezérek pénteken délelőtt 11 órakor értekezletre jönnek össze, a Khuen-kabinettel szemben tanusítandó egységes határozathozatal miatt.

Azt a hírt, hogy a két függetlenségi párt egyesül, megcáfolták.

A függetlenségi párt egyrésze nem akarja hétfőn Khuent szóhoz engedni, de a többség azon az állásponton van, hogy a pártnak alkalmat kell szerezni arra, hogy Khuennek bizalmatlanságot szavazzon és kormánya működését egyszer s mindenkorra lehetetlenre tegye.

Bucsuznak a lemondott miniszterek.

A lemondott kormány tagjai ma délelőtt fél 11 órakor megjelentek Wekerle Sándor volt miniszterelnöknél és szívélyesen elbucsuztak tőle.

(Wekerle bucsuja.)

Wekerle Sándor volt miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor bucsuzott el a miniszterelnökség tisztviselői karától. A tisztviselői kar Romy Béla államtitkári hatáskörrel felruházott miniszteri tanácsos vezetésével jelent meg a fölmentett miniszterelnök előtt. A tisztviselői kar, köztük Abrányi Kornél miniszteri tanácsos vezetésével a sajtóosztály statusbeli tagjai is, az emeleti nagyteremben gyülekezett össze és a belépő volt miniszterelnököt élénk éljenzéssel fogadta.

Wekerle Sándor a tisztviselői kartól elbucsuva megköszönte buzgalmukat, majd ezt mondta:

— Azt a tanácsot adom önöknek, hogy a magasabb érdék szemmel tartása mellett minden politikai befolyástól mentem egész tárgyilagossággal igyekezzenek az állam érdekét továbbra is azzal a buzgósággal szolgálni, mint amilyent ittműködésem alatt az önök részéről tapasztaltam. Még egyszer köszönöm buzgalmukat és szíves megjelenésüket.

A tisztviselői kar a beszédet élénk éljenzéssel fogadta.

(Kossuth és Sztterényi.)

Kossuth Ferencről ma délelben tizenkét órakor bucsuzott el a kereskedelmi minisztérium tisztikara. Az ünnepélyes bucsu a minisztérium tanácskozó termében folyt le, ahol az összes külső hivatalok személyzete is megjelent. Kossuth Ferencet, amikor a terembe lépett, éljenzéssel fogadták, majd Sztterényi József, a szintén bucsuzó államtitkár mondott beszédet.

— Amikor közel négy esztendő előtt — mondta — Kossuth Ferenc a minisztérium eléra állt, a minisztérium tisztikara nagy bizalommal fogadta. Ebben nemcsak nem csalódott, de határozott mértékben érte el azt, amit remélt. Bár szokatlan, hogy én, aki szintén távozom, vezetem a bucsuzókat elébe, de erre a minisztérium tisztviselői fölkértek. Sztterényi a maga részéről is kötelességének tartja, hogy köszönetet mondjon Kossuth Ferencnek azért az atyai jóindulatáért és szeretetért, amelyet iránta tanusított. A hivatalnoki karnak is nemcsak támogatója, de atyai barátja volt Kossuth, akinek az egész tisztikar nevében mond hálás köszönetet.

Percekig tartó éljenzés után Kossuth Ferenc könyekig meghatva mondott köszönetet. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy a tisztviselők ez alkalommal nem formalitásból jelentek meg előtte, hanem a szeretet és a ragaszkodás vezette őket hozzá. A közel négy évig tartó munka alatt nem fordult elő soha, hogy akarmelyik tisztviselőnek, aki valamilyen ügyes-bajos dolgában hozzáfordult, ne lett volna a segítségére, éppen ezért meggyőződése, hogy emléket jóindulattal őrzik meg. Hangoztatni kívánja az egész ország előtt, hogy a minisztérium tisztviselőkarában annyi erőt és buzgalmat tapasztalt, hogy minden polgáriasodott állam büszke lehetne rá. Végül arra kérte a tisztviselőket, hogy távozása után is tartsák meg jóindulatukban.

Téglássy István miniszteri tanácsos Sztterényi József államtitkártól bucsuzott el a tisztviselői kar élén. Sztterényi meleg szavakkal válaszolt.

(Andrássy bucsulevele.)

Andrássy Gyula gróf volt belügyminiszter és Hadik János gróf volt belügyi államtitkár Bezerédy Viktor belügyi államtitkárhoz intézett levelekkel bucsuztak el a belügyminisztérium tisztviselői karától.

Andrássy Gyula gróf levele a következő: Tisztelt barátom! Légy oly szíves és tol-

mikor ajándékozol meg már bennünket egy kis gyűgyőző anygalkával?

A válasz éppenséggel sem volt kielégítő.

— Ugyan, Ferhánd! Idegessé teszel... még csak ne is örülhessek a fiatal boldogságomnak?!

Aznap Ferhándának nagyon megfájdult a feje. Kávéba mártott citromszeleteket kötött a homlokára és estig betegen és bágyadtan vonszolta magát a házban. Szegény szíve fel volt háborodva. Az urnó tehát nyugalomban akarta élvezni boldogságát és még nem érezte annak a vágyát, hogy gyermeke legyen. Hát ő reá vajjon mikor fognak gondolni?

Egyszerre megváltozott: beves és zsémbes lett és zsarnokoskodott a cselédek fölött. Ha a damadbey (vő) kissé hangosabban beszélt, mint ahogy szokta, a szobájába futott és órákig sirt. Hányszor ült az ágyában és igyekezett összeszámolni az időt, mely a Hesna férjhezmenetele óta eltelt: „Egy év Kadi-Köiben, egy Kalindsában, most meg már megint itt a nyár.” Tessék, már három év telt el! És ahogy szomorúan gondolt erre, egyszerre csak eszébe jutott: „Oh, hiszen egy egész évig voltunk itt-hon is.” Tehát négy év, négy teljes év telt el azóta! És a gólya még sem jön.

Most már valósággal ellenségének nézte Hesnát. Néhány napig mogorván, összeráncolt szemöldökkel felelt meg a kötelességeinek, a mikor végre meghallotta az öröndetes hírt, hogy gólya áll a házhoz.

Előbb azt sem tudta, hova legyen öröme-

ben. De aztán lassankint megnyugodott az egyensúlyból kikököntett kedélye és visszatért a régi munkakedve is. Mint ezelőtt is, most megint ott volt mindig az urnóje mellett és azon igyekezett, hogy a szeméről olvassa le minden kívánságát. Ha lépésön jártak, csak hogy az ölében nem vitte Hesnát.

De ez a sok vágy, izgalom e észlette Ferhándát. Az arcborének sárgás lett a színe és már nem volt olyan erőteljes, mint azelőtt. Ej-jel elkerülte az álm, ébren tartották a légvá-
rak, melyeket szüntelenül épített.

*

Szívének minden szeretetével hozzá tapadt a gyermekhez. Amint megszületett, nyomban ő vette gondozás alá; még azt sem engedte meg, hogy valaki hozzányúljon a fehérneműjéhez. A mosókonyhából egyre hallani lehetett: „Oh be kedves, be édes, már saját fehérneműje van.”

De bármilyen gyöngéden szerette is az újszülött fiúskát, mégis csak a cél eszközt látta benne. Amikor az ajka álmomba ringatta a gyermeket, a szíve egyre számolgatta a hónapokat, amelyek olyan nagyon gyorsan teltek.

Ferhándának már nem nagyon sok várni való ideje volt! Az azelőtt fáradhatatlan két karja néha fölmondta a szolgálatot; a teste már aggasztó módon összehajlott; már nem futkosott, csak éppen hogy járt és még ezt se valami nagyon fiatalosan.

„Ferhánda kalfából” „Ferhánda dady”, a

Sabitbey dadája lett. És mintha a dady jelzővel egyszerre husz esztendőt vénült volna.

*

Egy bairam-ünnepen volt, hogy Sabitot a dadájával együtt elküldték a nagypapához. Amikor már elkészültek onnan, az effendi így szólt:

— Maradj még egy kicsit, Ferhánd! Elérkezett a jutalmad ideje.

Az íróasztalához ült, megpróbálta a tollát, azután elővett egy iv papírost és nagyon lassan írni kezdett. Miután elkészült, gondosan elolvasta az egészet még egyszer, előszedte a pecsétjét és óvatosan a sorok alá nyomta.

Azután oda nyújtotta a mellébe álló fiúskának és így szólt:

— Fogd ezt, Sabit! Add oda a dadyának és mondd meg neki, hogy most már nyugalomba vonulhat végre...

Mind e pillanatig Ferhánda nem értette meg, miről is van tulajdonképpen szó. Most aztán hirtelen világosság támadt benne. Ez az írás a szabadságát jelentette! Oly hirtelen, oly váratlanul jött, hogy majd hogy el nem ájult. Csak annyi ereje volt még, hogy letérdeljen és megcsókolja a gazdája lábát.

Amit olyan sok hosszú esztendeje remélt, végre bekövetkezett! Szabad és végre, végre férjhez mehet ő is! Végre szépre, szókére változtathatja azokat a fekete makacs tincseket, melyek régen inkább őszek voltak már, semmint feketék.

A Hesna férje még növelte a Ferhánda

mácsold köszönetemet a belügyminisztérium hivatalnokai karának azon támogatásért, amelyben az elmúlt években részesített. Midőn másodszor dolgoztam a minisztériummal, még csak fokozódott bennem az a rokonszenv és nagyrabecsülés, amelyet iránta régől fogva érezek. Újra meggyőződtem, hogy a kötelességtudás és lelkiismeretes munkásság jellemzi a tisztviselői kart. Ha belügyminiszteri működésem közben a közigazgatás terén hibák voltak észlelhetők, ezek nem a segédek hibái, hanem az enyéim. Ami eredményt elértem, abban osztozódik a minisztérium személyzete, amely szorgalemmel és szakismerettel mindenkor támogatott. Miniszterségem idejében sezt kérdés nélkül irhatom neked, aki tevékenységem tanuja voltál mindig, tettel törekedtem bebizonyítani azt a jóindulatot, amelyet a tisztviselői kar iránt éreztem. Ha a legjobb akaratom ellenére is bárkivel szemben igazságtalanság vagy mulasztás terhelne, ezt csak mélyen tudnám sajnálni. Midőn most búcsút veszek a tisztviselői kartól, a legjobb, amit neki kívánhatok az, hogy az alkotmányos élet megszakítást ne szenvedjen és zavartalanul működjen. Ez minden magyar embernek hő kívánsága, de a minisztériumot első sorban érdekli, mert munkássága csak akkor lehet igazán áldásos mindezen tényezőkre szelve, ha az alkotmánynak és a törvényeknek szilárd alapján áll. Mindnyájuknak egyenként és neked külön megköszönöm a buzgó támogatást és remélem, hogy valamennyien megtartanak jó emlékezetükben, amint én is mindig kellemesen fogok a belügyminisztériumi tisztviselőkre visszaemlékezni. Szívvel kívánok nekik minden jót, vagyok igaz tisztelő.

Budapest, 1910. január hó 16-án

Andrássy Gyula.

Hadik János gróf államtitkár búcsulevelében megköszöni a belügyminiszteri hivatalnokok szorgalmas munkáját.

(Jekelfalussy búcsuja.)

Jekelfalussy Lajos gyalogsági tabornok, a felmentett honvédelmi miniszter, valamint Bolgár Ferenc belső titkos tanácsos, a felmentett honvédelmi államtitkár, ma délelőtt távoztak el hivatalukból. Búcsúzásuk a tisztviselői kartól minden formalitás nélkül ment végbe. Mind a ketten barátságos búcsút vettek az egyes osztályok vezetőitől, akiknek megköszönték a multban tett szolgálataikat.

Hol lépnek föl a miniszterek?

Az új kormány tagjai az általános választásokon mind mandátumot vállaltak, illetőleg föllépnek jelöltekül. Érdekes, hogy a Nemzeti Társaskörben máris tudják, hogy ki hol lép föl.

Khuen-Héderváry Károly grófnak a temesvári mandátumot állítólag már föl is ajánlották. Temesvárnak már volt képviselője Héderváry s úgy tudják, hogy Temesvár mindig inkább ragaszkodik az élő miniszterelnökhöz, mint a volt Wekerle Sándorhoz.

Lukács László Kormöcbányán lép föl, Víz Ferenc kerületében.

Székely Ferencnek szülővárosából, Szombathelyről ajánlották föl a mandátumot a Justipárti Gothard Sándorral szemben.

Serényi Béla gróf, vagy régi kerületében, a borsódmegyei Dédesen vállal jelöltséget a függetlenségi Hebrony Józseffel szemben, vagy Budán az első kerületben lép föl Szabeny Antal dr. ellenében.

Hazai Samu a visszavonuló Jekelfalussy Lajos zólyomi kerületében lépne föl.

Hieronymi Károlynak, a kereskedelmi miniszternek bizonyára bőven akadnak jelölői. Valószínű, hogy Budapest a nyolcadik kerületben lép föl Nagy Dezső ellenében.

A Nemzeti Társaskörben úgy mondják, hogy a kormány a választások esetén háromszázötven kerületben állít jelöltet.

TANÜGY.

(—) Ifjúsági előadás a városházán. György János dr. szolozvári unitariusz teológiai tanár az Alföld nagyobb városában előadásokat tart. Ebből az alkalomból Aradot is utbaejtven, az ifjúság számára pénteken, szombaton és hétfőn hat óráról kezdve tartja felolvasásait vetített képek kíséretében. Előadásainak egyike szól „A kivándorlás Amerikába”, másika: „A kivándorlók Amerikában” és a harmadika: „Az erkölcs és a gazdaság ellentmondásai”. Bemutatja az amerikai ifjúsági nevelést kezdve az óvodától az egyetemig és az ottani munkás életet a műhelyben és az azonkívüli ideje alatt. Tekintve azt, hogy az előadások mindenike olyan tartalmúak, melyekből az ifjúság csak tanulhat, az egyes intézetek igazgatói a legnagyobb készséggel jelentették be a vezetésük alatti intézet felsőbb osztályainak részvételét. A belépés az ifjúság számára 10 fillér s az esetleg résztvenni vágyó közönség számára pedig 20 fillér. A tiszta jövedelem a szegény siketnéma tanuló felsegélyezésére fordítatik. A termet erre az alkalomra a város polgármestere, a vetítő gépet pedig az aradi román kultúregyesület elnöksége a legnagyobb készséggel bocsátotta az illető tanár rendelkezésére. A felolvasásokat tartalmazó füzetek néhány a

pénztárnál válthatók 20 fillér ellenében. Az előadások pontos megkezdhetése tekintetéből kérik az ifjúság a valamivel előbb való megjelenését.

Aktuális tréfák.

— Fővárosi levél. —

(Héderváry nem cáfol.) Az új miniszterelnök még csak designált volt, mikor a bécsi Sacher-szállóban kopogtatott nála egy fiatalember. Az ajtó kinyílt és a gróf előtt haptákba vágta magát a Magyar Távirati Iroda új munkatársa, aki a szokásos tisztelgés után kivágta a következő szónoklatot:

— Kegyelmes Uram, X. I., a M. T. I. új munkatársa tisztelettel bemutatja magát. Szerkesztőm nevében alázatosan kérem, kegyeskedjék felhivatalos közleményeit ezentúl nekem átadni. Biztosíthatom Excellenciát a legnagyobb gyorsaságról és pontosságról. Tudom, hogy új kormány lévén, sok álhir kerül a lapokba, amelyeket meg kell cáfolni. Kérem tehát, kegyeskedjék cáfolatait...

Héderváry itt idegesen közbevágott:

— Ugyan kérem. Sohse cáfolok én. Mirzeden igaz!

(A legelterjedtebb — muzsikusk.) Különösen a bohémkörökben nagyon szeretik Jakobi Viktort, a még fiatal, de annál tehetségesebb zeneszerzőt. Legutóbb a Jánoska-val aratott nagy sikert, nemesak itthon, de Bécsben is. Van azonban egy talentuma, amely még a muzsikusi kvalitásait is háttérbe szorítja: elsőrendű pletykázó. Mint szárnyas Merkurius közvetíti a bohém-tanyák nyelven Muzsájának apró gyanúsításait és nagy rágalmaikat. Kávéházról-kávéházra jár fáradhatatlanul és asztalról-asztalra hordozza a finom paritttyákat. A napokban Bécsbe utazott a Jánoska jubileumára és a törzsasztalnál nagyon hiányzott Molnár Ferencnek, aki egykedvűen forgatva a lapokat, felsóhajtott:

— Milyen üresek ezek a lapok!... Persze, nincs itthon Jakobi. Ő egymaga több kávéházba jár, mint akár a Pesti Hírlap és kétszer annyi oldalon jelenik meg.

(Sebelduff ur.) A Luxemburg grófjához bemutatóján maga Lehár Ferenc, a zseniális szerző dirigálta a hódító dallamokat. A premier

boldogságát, amikor megveregette a vállát és így szólt:

— Ej, Ferháda dady, férjhez én foglak adni, az én gondom lesz. Csak legyen rá gondod, hogy Sabit hamar megnőjjön és iskolába kerüljön.

Mintha ezzel a papirossal friss áramlat került volna életkedvének lassan kialvó tüzebe. Feléledt. Drága kincs gyanánt őrizte az írást, elrejtette a holmija közé a ládába, hogy aztán újra elővegye és ájtatosan megcsókolja. Mindennap odaállt a tükör elé és nézte a haját: egy, kettő, három... oh, már meg sem számolhatta ezeket a fehér szálakat, de hát se baj, hiszen ugysis festeni fogja.

Amikor Sabit kezdett iskolába járni, két nagy csapás sújtott le a családra. Az effendi meg a felesége rövid időközben meghalt. Ez a két haláleset esztendőkre kitolta Ferháda reményeinek beteljesülését. Ez már tulságosan sok volt neki, még jobban összeesett és elvesztette rá nézve az értékét minden, még az oly féltve őrzött kincse is. Gyűlölte ezt a világot, mely neki nem akarta megadni azt, amit másoknak megadott. Már nem érzett légvárat a szegényke; a szíve el volt telve mélységes keserőséggel. És ez a keserűség nem fiatalította meg, sem szebbé nem tette. Amily mértékben nőtt és tanult Sabit-bey, úgy lett kisebb és mind öregebb és a haja már nem volt szürkés, hanem fehér.

Egyszer reggel Hesna banim nevetve jött ki a szobájából és hangosan kiabálta: „Dady, dady!

Most már az urnó is így szólította Ferhádat. Amikor Ferháda a szobába lépett, Hesna is, a férje is nevetett. Végre az előbbi így szólt:

— Hallod e, dady, feleségül akarnak venni.

Ferháda csodálkozva nézett; képtelen volt elhinni azt, amit hallott.

— Dady, nem hiszed? Nézd most mondta nekem a bey. A Sabit lalája (amolyan nevelőféle) el akar venni.

Ferháda nem felelt. Szó nélkül kiment. Amikor künn volt, behallatazott a dörmögése:

— Csak még az kéne! A lalához még nagyon ráérek feleségül menni.

Igy hát a lala nem kellett neki. Ám jó, minden közvetítőnek birul adták, hogy Ferháda eladó és meg a szomszédokat is belevonták a dologba. Elérkezett az az idő, hogy az ő kedvéért jöttek leánynezőbe. Csak ne teltek volna a hetek s a hónapok olyan hamar; csak ne fehérítették volna megegyezően a haját! Már hófehér volt és Ferháda még egyre várt!

Egyszer Hesna banim így szólt hozzá:

— Dady, tudod-e, hova megyünk ma? Leányt nézni Sabitnak.

Ferháda szólni sem tudott. Hogy, hát Sabit-bey már annyira van, hogy meg akarják házasítani? Egyre tűnődött: Sabit már huszonkét esztendő és csak négy évre született. Amikor Hesna banim férjhez ment, éppen betöltötte a huszadik esztendőt. Ő maga pedig két évvel volt idősebb az urnójánál, tehát? Nem jutott a számadása végére, csak azt látta,

hogy sok, nagyon sok a szám és a szíve összeszorult.

Csedálatos, hogy még volt hozzá ereje, de a Sabit lakodalmán mindenfelé ő segédkezett. Akárhol futkosott a tolongásban, suttogó megjegyzéseket hallott: „Nézzétek, ez a fiatal vőlegény dadyje.” Ezen az éjszakán bevonult a szobájába, magára zárta az ajtót és elővette a ládájából az elárgult, gyűrött papirost. Mindazzal a szenvedéllyel, amit a kora meghagyott még neki, rávetette magát és sirt, sirt keservesen.

Teltek az évek és nyom nélkül nem mult el egy sem. Ekkor a fiatal házasság egy este beszólították Ferhádat és mindenféle hízkeléssel, gyöngédséggel tudtára adták, hogy a lala még most is feleségül akarja venni. Őket kéri egyre, legyenek segítségére abban, hogy élete utolsó napjait békén, egy jó feleség oldala mellett tölthesse el. Mind a ketten kézen fogták Ferhádat, megcsókolták hervadt orcáját, megsimogatták hófehér haját.

Milyen jó is lesz! Nem erősztenék el őket azután se innen, itt fognak maradni és majd bádsenak (öreg dajka) szólította. Igen, ha Ferháda most férjhez megy, „bádsevá” lép elő.

Minden ellenkezése mellett is Ferhádnak a háziak kérésére föl kellett oltározni a ragát. Elérkezett a nagy nap, menyasszony volt. De a haját nem festhette meg, nem is akarta megfesteni, mert hiszen már nem volt fekete.

napjának délelőttjén együtt volt a diszes társaság a Király-színházban. Ott volt Karczag Vilmos is, a Theater an der Wien igazgatója, akinek sürgősen beszélnie kellett telefonon az igazgatótársával, Wallner urral. A kedves és jókedvű Czeglédi, a titkárhelyettes vállalkozott, hogy fölszengeti Bécsset és telefonhoz kéri Wallner urat.

— Köszönöm szépen — hálálkodott már előre Karczag, — de valamire figyelmeztetem: németesen ejtse ki a nevem, különben Wallner nem érti meg és ideges ember léte lecsapja a kagylót.

Czeglédi törte a fejét, hogy németesítse a Karczag nevet és mindenképen próbálta. Karczag... így nem jó. Kardszag... így se jó. Jelentkezett Bécs, Czeglédi beleordította a hallót és kérdezte, ki van ott.

— Itt Wallner — hangzott bécsi németességgel a válasz.

Czeglédi ugyancsak németül válaszolt:

— Ahá, Wallner ur! Tessék a telefontól maradni. Sebelduff ur akar beszélni Önnel.

Czeglédi persze nem tudta, hogy Wallner Kácsák-nak hívja az igazgatótársát.

A gyilkos vallomása.

Megölt leány.

Távirati tudósítás.

Arad, január 19.

Budapesten, a VI. kerületi kapitányságról ma a főkapitányságra hoztak egy vékonydon-gáju legényt, akit a rendőr a bűnügyi osztály egy fogalmazója elé vezetett.

— No, mi járatban vagyunk? — kérdezte a rendőrsztviselő.

— Gyilkoltunk — mondta minden lelki emóció nélkül az elővezetett.

— A legmegrögzöttebb gonosztevőben is van valami megbánás, ha a törvény elé kerül, — válaszolt a rendőrszt, — ön pedig olyan cinikusan beszél itt, mintha malacot ölt volna.

— Akit meggyilkoltam, az megérdemelte, hogy ne legyen az élők sorában, — felelte a vádlott bosszusan és már hozzá is fogott az „eset” elmondásához.

— Tavaly itt Pesten megismerkedtem Hauzlik Annával.

— Várjon csak, — vágott közbe a fogalmazó, — ön kiesoda voltaképpen?

— Igazán, illetlen dolog volt tőlem, hogy még csak be sem mutatkoztam. Én Bobák Sándor bádogoslegény vagyok.

— Hány éves?

— Huszonegy.

— Most már folytathatja.

— Igenis, megismerkedtem az Annával, akivel nemsokára benső barátságot tartottam. Egy évig tartott a viszony, de az utóbbi időben láttam, hogy a leány mindinkább idegenkedik tőlem. Nem volt biztos tudomásom arról, hogy mi okon teszi, csak észrevettem a hidegséget. Kérni kezdtem, csak hogy ez sem használt, Anna még jobban elhidegült. Tegnapelőtt pedig kerestem a lakását, ahol megtudtam, hogy panaszkodott a rossz bánásmódom miatt és hazament Pöstyénbe. Eltökéltem, hogy utána utazom és ahol érem, ott gyilkolom meg. Tegnap ott voltam Pöstyénben és lesbe álltam. Tudakoltam, merre fog jönni és ott is találtam őt nemsokára a Vág partján.

— Utoljára kérdezlek, mondtam neki, akarsz-e visszajönni hozzám, igen vagy nem?

— Nem! — válaszolt a leány csökönyösen.

Erre kivettem a késemet és beledöftem a leány mellébe. Sikoltott, de én nem törődtem vele és dühömben tovább szurkáltam. Már csak hörögött, amikor magam is belefáradtam az öl-

döklésbe. A víz partján feküdt a leány, csak egyet kellett löknöm és a nőt a hullámok közé teremtettem.

— Ennyi a mondanivalóm, — tette még hozzá, — kérem, csukjanak le.

Bobák Sándort letartóztatták és már át is kísérték az ügyészség fogházába.

„Éhen veszünk, megfagyunk!”

Nagy, iromba betűkből összerótt kusza levél érkezett ma az aradi törvényszékhez; abból sir ki, szivetfacsaró hangon ez a két szó: „éhen veszünk, megfagyunk.” Keresztes Sándor, az aradi fogház egyik rabjának felesége és öt gyermeke megható egyszerűséggel sirják el alázatos instanciájukban a maguk nyomorát, amelyből ismét csak az tűnik, hogy a bűnért nemcsak a bűnös bűnhődik, de sokkal inkább a bűnbeesett ember családja, környezete.

Keresztes Sándorné a maga öt éhező apróságával a legnagyobb jogon, az élet jogán kéri esedezve a „nagykegyelmű törvénybíró urakat”, bocsássák már ki a fogházból a kenyérkereső, a családfentartó apát, a hűséges hitves „kedves jó párját”, mert elég volt a szenvedésből, tulságos sek volt a nyomorból.

Az állam és a társadalom az új büntető novella életbeléptetésével, patronázsok felállításával, most akarja végleg befejezni a gyermekvédelmet és a fiatalok bűnösök védelmére megindított akcióját. A fiatalok bűnösöket tehát megvédi és oh, milyen szatira, azok a fiatal koruk, akik nem is bűnösök, csak az apjuk bűnös, éhenvesznek és megfagynak. A rabsegélyző egyesület talán fog 20-30 koronát küldeni a nyomorgó rab-familiának, de vajjon az éhes gyermekeket ez által megmenti-e az elkövetendő bűntől. Nem. Sőt valószínűleg a nyomor, amint Keresztes Sándort a bűnbe sodorta, azokat is bűnbe fogja vinni, akik most még nem loptak ugyan, csak az atyjukat, a kenyérkeresőjüket kéri vissza, de akiknek nem lehet kétséges a jövő sorsuk — a rab-sors.

Az igazságszolgáltatás, Keresztes Sándort büntetése kitöltése előtt természetesen nem fogja visszaadni családjának, de ha törvény és társadalom meg akarja a bűnöző fiatalok javítani és tisztességes jövő generációt akar nevelni, talán utját lehetne vágni valami preventív intézkedéssel a Keresztes, familia automatice bekövetkező bűnösségének is, akik ma még nem loptak ugyan, de holnap, a legfőbb ur: a gyomor parancsára lopni fognak.

A panaszos írás, amely Jánosalmáról jött, nagyjából ezeket mondja:

Alázattal felkérem a nagyméltóságos, nagykegyelmű törvényvizsgálóbíró urat, én, mint Kun Rozália, a gyámánya kérelmezem alázattal Keresztes Sándor kedves egy jó páromat, mert nagyon nehéz atya nélkül lenni, őt családot és kis árvát is fentartani a semmiből egy gyámányának. Mert még volt napezám, addig valahogy volt, de csak valahogy. Kérem tehát a nagyméltóságú és nagykegyelmű urakat, könyörüljenek erányomban és minél előbb bocsássák ki a tömlőből, mert egy hónapja, amióta kenyér nélkül vagyunk és ez nem bírható ki tovább apa nélkül. Elég nagy idő az, amióta nincs kenyérkeresőnk...

A Keresztes gyerekek ezt írják:

Alázattal megkérjük a méltóságos, nagykegyelmű törvényvizsgáló bíró urat, kérelmezzük a jószágát, hogy Keresztes Sándor kedves jó édesapánkat bocsássák már ki a fogházból, mert éhen halunk és meg vesz bennünket az Isten hidege. Tisztelettel Keresztes Etelka, Keresztes Juliska, Keresztes János, ifjú Keresztes Sándor, Keresztes István.

Az udvari bál érdekességei.

A trónörökösné az utolsók között. Magyar arisztokraták szereplése.

Távirati tudósítás.

Arad, január 19.

Hosszu évek óta nem volt tanuja az osztrák császárváros olyan fényes, pompázó udvari bálnak, mint tegnap este. A gyönyörű díszítésű bálteremben az udvari személyiségek és az osztrák arisztokrácia teljes pompában jelentek meg; ott voltak a királyon kívül, aki az eddigi szokástól eltérőleg most csak rövid cerclet tartott, Mária Annunziata főhercegnő, Mária Valéria főhercegnő, Ferenc Ferdinánd trónörökös, József Ferdinánd, Péter Ferdinánd, Henrik Ferdinánd, Lipót Szalvátor, Ferenc Szalvátor és Frigyes Szalvátor főhercegek, Izabella főhercegnő, Mária Anna hercegnő, szász-kóburg Anna hercegnő, Margit hercegnő, Hohenberg Zsófia hercegnő.

A tegnapi udvari bál eseménye Hohenberg Zsófia hercegnő megjelenése volt. A trónörökös felesége első ízben jelent meg hivatalos minőségben udvari ünnepeken. Ebben az évben mint hercegnő szerepelhetett az udvarnál, közvetlen a legfiatalabb főhercegnő után. Ez elsőrangú udvari eseményszám ment, amelyet feszült figyelem előzött meg és meg kell állapítani azt, hogy a trónörökösné tegnap kápráztató jelenség volt. Mikor az udvar bevonulásánál a terembe lépett, az összes vendégek tekintetét föl villanyozta. Férje, a trónörökös messze előbb volt a menetben, Mária Valéria főhercegnőt vezetve karján. A trónörökös neje Lajos szász-kóburgi herceg karján vonult föl, aki egyidejűleg Izabella főhercegnőt vezette balján. A rövidruhás főhercegisasszonyok között lépdelt jövőbeli királynénk. Magas, karcsu alakja pompásan érvényesült a testhez álló, fehér damasz toalettben. Végtelenül bájos és szép volt, arca szinte lángolt, fekete szemei csillogtak és sötét hajában a gyémánt diadém úgy szórtá sugarait, mint egy korona. Tartózkodó előkelőség jellemezte egész este a hercegnő magatartását. Nem táncolt, hanem fent ült a főhercegnők számára fönntartott emelvényen. A trónörökös társaságáról le kellett mondania, mert ezt állásának kötelességei másfelé szölitették. A király alig egy pillanatig beszélt a trónörökös nejével és leginkább a fiatalabb főhercegnők, továbbá Mária Annunziata főhercegnő és Frigyes főherceg társaságában töltötte az estét.

Az udvari bál abban is különbözött az eddigiektől, hogy tegnap három teljes négyest táncoltak, természetesen Strauss muzsikájára. A kottilon alatt polka és valzer váltakoztak. Az utolsó táncot az „Elvált asszony” keringőjére ropták az előkelő személyiségek. A bálon csak kevés magyar előkelőség jelent meg, de ezek azután annál jobban magukra vonták a figyelmet pazar kosztümjeikkel. Érdekes volt, hogy a diplomaták között vagy egy tucat fezes török és copfos kínai is jelen volt.

A megjelent magyar hölgyek toalettjének leírása itt következik:

Pálffy Margit hercegnő: fehér satin-Batrice-toalett, gyöngy és gyémántdíszel.

Odescalchi-Andrássy hercegnő tengerzöld satin-toalett, tengerzöld gyöngy-motívumokkal.

Eszterházy Irma hercegnő pompás fehér satin-regent, túll-köntőssel, gót-stíli ezüstdíszítésekkel.

Széchenyi-Andrássy grófnő aranytüll-princesse-toalett, fehér alapon gazdag aranydíszítéssel.

Széchenyi—Majláth grófnő fehér liberty-princesse, gazdag ezüstartal, egészen rövid ujjak brüsszeli csipkéből.

Pallavicini grófnő görög-stílusú toalett, ezüstartal és flandriai csipkével.

Szapáry Hedvig grófnő csodaszép satin metior-toalett, fehér gace-on gazdag ezüstartal és ezüst arabeszkokkal.

Eszterházy Paula grófnő aparte aranyos toalett, gyöngyökkel.

Zichy comtesse fehér liberty toalette musse-lin-köntössel.

Két **Széchenyi-comtesse** fehér musseline-toalettben, pompás díszrel.

Apponyi Gizella comtesse rózsaszínű liberty-toalett, tunikaszzerűleg ezüstgyöngyökkel.

Eszterházy Fanny comtesse rózsaszínű liberty-toalett tunikával, kristályból és gyöngyökből.

Wimpffen—Széchenyi grófnő szürke d'argent-princesse gyémántdíszekkel.

Kálnoky—Herberstein Mária grófnő fehér satin-pauple-toalett, tüllből, kristállyal és gyöngyökkel díszített tunikaszzerű kontyosban.

Utcai támadás a nők ellen

Riadalom a fővárosban.

Távirati tudósítás.

Arad, január 19.

Az elmúlt nyáron világszenzáció volt, hogy Berlinben egy-két furcsa egyén asszonyokra, leányokra leselkedett estefelé járatanabb utcákban. Gyanútlanul mentel a nő mellett, s amikor egészen a közelébe jött, akkor hirtelen bicskát rántott és vagy a lapockáján, vagy a melle táján szurást ejtve, megfutamodott. Áldozata is volt ezeknek a merényleteknek, de elfogni a merénylőket a legnagyobb szabású rendőri intézkedések ellenére sem lehetett.

E merényletekhez feltűnően hasonlít az, amely mostanában divik Budapesten. Egy tizenhat-tizenéves fiatal lányt, aki a Váci-utca felé tart, a közút mellett, ahol a nőknek azt a részét sebzi meg, ahol a bűntudat véget ér. Különbözik azonban a berlini a budapesti merénylet abban, hogy nem elhagyatott helyeken, hanem a legforgalmasabb utcákban, a köruton, a dunaparti korzón és a Váci-utcában gyakorolják. A suhanc a sok nő közül kiválaszt egy elegáns hölgyet, rendszerint fiatal és akinek megvan a kelleke ahhoz, hogy a tüvel ne kelljen sokat kísérletezni. A legény tüszurására a fiatal nő hirtelen feljajdul, akaratlanul is az egyik kezét a megsebzett részre teszi, de a másik pillanatban már rájött, hogy ez nem illik, csak hogy akkor már magára vonta a járőrök figyelmét, akik diszkrétul nevetnek és ez a nevetés a sebzett hölgyet természetesen egy mellékutca felé üti. Amde ezzel még nem intéződött el az ügy, mert amikor a hölgy hazajött, heves fájdalmakat érez, ülni egyáltalában nem tud és feküdni is oldalvást. Több esetben gyors orvosi beavatkozást kellett igénybe venni, mert vérmegezés tünetei mutatkoztak.

Tegnap este a „tü-ember“, ahogy a garázda embert a hölgyek elnevezték, már az utcán idézett elő katasztrófát. A Váci köruton estefelé haza igyekezett Payer Emma házi-leány. Mit sem sejtve sietett, amikor hirtelen mellette terem egy bajszatlan fiatalember, erősen a szemébe néz, ami Budapesten nem ritkaság. A kisasszony egy megvető pillantással végigmérte a suhancot és oldalt ment. Azonban, amikor az 54-es ház elé ért, a suhanc mögéje került és Payer Emma a másik pillanatban nyilaló fájdalmat érzett. Ez azonban már a publikum számára nem volt mulató-ágos, mert a leány egy hatalmasat sikoltva,

az utca kövezetére bukott és elájult. A mentők tudták csak eszméletre téríteni. A merénylő persze időközben megfutamodott.

A rendőrség keresi a veszedelmes embert, míg a nők „gummipáncéllal“ védik magukat az esetleges orvtámadások ellen.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Kuruzsáló, színmű. (B. bérlet.)
Péntek: Elvált asszony, operett. (C. bérlet.)
Szombat: Sári bíró, vígjáték. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

Az ingovány.

(Színmű 3 felvonásban. Írta: Pierre Wolff. Fordította: Szini Gyula. Bemutató előadás.)

— A Góth-pár vendégszínházja. —

A társadalom női gyámoltalanságának, elbukottainak melegszerű íróját, Pierre Wolff új darabját, Az ingoványt, mutatták be ma este a Góth-pár vendégszínházja alkalmából. A titok híres szerzője, aki olyan meghatóan szép darabban glorifikálta a kis virágkésztő leány padlásszobájának idilljét, új darabjában egészen a mélységből, a kloakából emeli ki hősnőjét. Ott, ahol csak szennyest, undok piszkot tudunk, Wolff tisztá, üde, illatos virágot is talál és ezt a virágot méltónak tartja arra, hogy egy ünnepele nagy művész, egy talpig ember, a szíve fölé tűzze, megadja neki az imádott nőnek kijáró minden tiszteletet, imádatot és szerelmet. Felemelje magához és az egész világ előtt büszkén vallja magáénak, mert ha más nem is, de ő tudja, hogy a férfiből kiemelt kis virág illatosabb, tisztább, mint sok üvegházban gondosan nevelt, nagyra nőtt pompázó rózsza.

Ez volna Pierre Wolff darabjának végső konklúziója. Nem vitatkozunk vele, mert olyan nemes érzésből fakad, hogy szívesen hallgatjuk meg véleményünkkel nem mindig egyező akrokszodisát. Adarab maga is csupa hangulat, szín, masterkéletlen és mégis nagy hatást tesz. Mikor a kis perdit, aki a férfiben is megőrzte lelkének ártatlanságát, meleg hálára ébred az őt lovagiasan megvédelmező férfi iránt és mikor nem találva szavakat, hogy a szívére toluó érzelmének kifejezését adjon, csak gügyög, csak szaggatottan hálalkodik, még el is pirul, ez a jelenet olyan megindító megnyilatkozása egy nagy szívű poéta érzéseinek, amilyent modern darabban még nem láttunk. Ez a jelenet egy prózában elmondott szöveg, csupa báj, csupa hangulat. És hogy játssza meg ezt a jelenetet Kertész Ella? Olyan szegényes szóár áll a rendelkezésünkre, hogy ezt a jelenetet jellemezzük. Ezt látni kell, hogy a lelkünk beteljen az igaz művészet legabszolútabb megnyilatkozásával. Tengernyi báj sugárzik az arcáról, mikor a férfi virágjának megindító naivitásával lopózik a szívünkhöz, hogy aztán teljesen rabul ejtsen mindnyájunkat. Abban a tapsorkában, mely a második felvonás végén a zsúfolt nézőtérben végigvihartott, benne volt a közönség meghatottsága, rajongása, elragadtatása és megértése. Felejthetetlen szép volt és még seha hasonlót nem hallottunk. És ugyan ilyen elragadtatással emlékszünk meg Góth Sándor fenomenális alakításáról, Brehant festő szerepében. Csak az ő nagy és nemes művészetével lehet olyan meggyőző erővel hirdetni Pierre Wolff merész tanait, hogy még a tagadók is gyönyörűséggel hallgassák. A darab kisebb szerepeit Novak Irén, H. Harmath Józsa, Follinuszné, Várnay, Ditrói, Deli és Beregi látták el stílusosan.

A közönség gyönyörű színházi est emlékével távozott a színházból és a művésznő tisztelőinek remek csokra az egész közönség rajongó lelkesedésének szimbóluma. H. G.

* A montenegrói fejedelem szindarabja. Cetinéből táviratozzák: Az itteni színházban ma adták Nikita fejedelem új darabját, „Arvanit hercegét“. Az egyfelvonásos színmű a közönségnek nagyon tetszett és a fejedelmet zajos ovációban részesítették.

* A zsába előadásához. A zsába keddi előadásáról beszámolónk kapcsán kifejezést ad-

tunk annak az óhajlásunknak, hogy tudni szeretnénk mi volt az oka a szokatlanul rossz előadásnak. Ha már megkérdeztük és feleletet is kaptunk, kötelességünk ezt is regisztrálni. A szereplők szerep nem tudását nem menti az a körülmény, hogy későn kapták kézhez szerepeiket és kevés próba volt a darabból. A közönség és kritika nem foglalkozhat a színház belső adminisztrációjával, csak azután ítél, amit a színpadon lát. Mindenesetre helytelen, ha késői szereposztással és kevés próbával kinos helyzetbe sodorják a szereplőt, aki nem kezdheti azzal a játékkal, hogy bocsnatot kér, de kellő előkészülethez nem lévén ideje, ma rosszul fog játszani. A zsába előadása ismét megerősíti azon véleményünket, hogy a vendégszerepléseknél elfszedett darabok rendesen csak a vendégnek hoznak sikert, míg a társulat munkától kimerült tagjai immel-ámmal látják el előráncigált szerepeiket.

* Az aradi Mikszáth-ünnepek. A Kölcsey-egyesület ünneplő felolvasása holnap, csütörtökön délután 5 órakor kezdődik a városháza dísztermében. Műsora a következő: 1. Varjassy Árpád: Elnöki megnyitó. 2. Farkas Ferenc: Mikszáth. Szavalja Téván István tanítónövendék. 3. Faragó Rezső: Mikszáth kötetin keresztül. 4. Szudy Elemér: A politikai jellemrajzok Mikszáthja. 5. Szöllősi István: Mikszáth és a Kölcsey-egyesület. 6. Mikszáth: A kaszát vásárló paraszt. Előadja: Várnai Jenő. A Kölcsey-egyesület azon új tagjai, akik igazolványukat még nem kapták meg, a városházán, a pénztárnál átvehetik majd. A Kölcsey-egyesület könyvtára a felolvasás miatt zárva lesz.

* K. Spányi Béla, az országos hírű festőművész ma érkezett Aradra. Holnap mutatja be tárlatát a sajtó képviselőinek a Weisz Leó cég helyiségében. A tárlat pénteken nyílik meg a nagyközönség részére.

* Sári bíró. Szombaton kerül színre először Mórész Zsigmondnak, a népszerű, kiváló novellairónak nagyszerű paraszt-komédiája, a Sári bíró, amely a budapesti Nemzeti Színháznak állandó műsordarabja. A szombati premiér iránt nagy az érdeklődés s már vidékről is tömeges előjegyzés történt. Az érdekes darab főszerepeit Follinuszné, Benkóné, H. Harmath Józsa, Zalay Margit, Várnay, Keszler, Beregi, Deli, Polgár és Boda játsszák.

* Angel matrózok gyakorlata. A háború borzalmait csak a katonák többé-kevésbé komoly gyakorlataiból ismerjük. Az Uránia-színház a világ első tengerészetiének, az angolnak, szárazföldi háborusokdását mutatja be olyan mozgófényképen, mely a komoly háború minden borzalmát a maga elrettentő valóságában mutatja be. Ezrével harcolnak a katonák, robbanó aknák pusztítják az előre rohanókat, azután puszkák és szuronyok ölik rakásra a harcosokat. A tengerpart elfoglalása a feladat. A páncélos vonatok ezrével szállítják a segítő csapatokat. Az emberek még ki sem szállnak a kocsikból, már is holtan buknak le a rájuk zúduló sortűztől. Hatalmas katonai kép az, mely még az Uránia gazdag műsorában is feltűnést kelt. Csütörtökön kerül továbbá utolszor színre Shakespeare nagyszerű tragédiája, Macbeth is. 241.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Kirándulás képekben. Az Aradi Turista-Egyesület az augusztus hóban rendezendő olaszországi kirándulását sorozatos képekben ismerteti. E képek azon helyekre vonatkoznak, amelyeket a kirándulók meglátogatnak. E képek első sorozata már megérkezett és Ingusz I. és Fia és Kerpel Izsó könyvkereskedők katalógusában vannak szemléltetve. A sorozatok minden héten változnak. A mostani sorozat sopia, bróm és színes nyomású képei, a Kr. u. 79. évben, a Vezuv kitörés által elpusztított Pompeit ábrázolják a kiáztatások után. E képek szemlélete a 2000 év előtti világba visz bennünket, melynek a mostanitól eltűnt élete, szokásai és egyéb sajátos viszonyai hűen visszatükröződnek azokról. Egy majdnem egészen feltárt vá-

ros, színházaival, cirkuszaival, istenségek templomaival, középületeivel, házaival, palotaival a maga eredeti római építési módorában lesz ismeretes előttünk. A pompeii múzeum pedig feltárja előttünk mindazt, amit a láva salak alól a kutatók ismét a levegőre hoztak. Emberek, állatok, melyek nemcsak a viselt régi alak és forma van megkövesedve, de a végteleen kín és fájdalom is, mit a katasztrófa lefolyása alatt a pusztulásig szenvedtek. A kétezereves építészeti, szobrászati és festészeti remek alkotásainak maradványai, de itt ott azok teljes épsége és pompája bámulatra ragadják a modern embert. A turista egyesület ezen kirándulásának részletes programja fenti cégek-nél, vagy az egyesületben, díjtalanul kapható.

MULATSÁGOK.

(=) A katolikus bál sikere érdekében foly-nak a készülődések s az előjelekből ítélve a február 5-iki bál a farsang egyik legsikerültebb mulatsága lesz. A bál fővédnökeiül felkérték gróf Apponyi Albertet és nejét, báró Bánhidyt Antalt és nejét, báró Bohus Zsigmondot és nejét, báró Bohus Lászlót és nejét, gróf Batthyány Tivadart és nejét, gróf Breda Viktort és nejét, gróf Hunyady Károlyt és nejét, gróf Karolyi Gyulát és nejét, báró Noposa Eleket és nejét, gróf Wenckheim Frigyes és nejét és Zichy János grófot, a bál elnökeiül dr. Múlek Lajost és gyoroki Andrányi Károlyt. A rendező bizottság elnökeiül dr. Hámory Lászlót, nyéki Kintzig Jánost és Gutzjahn Mihályt kérték fel és a csaknem kétezer tagu rendezőbizottság élén Szathmáry Károly, Zurbor Andor, dr. Nagy Orbán, dr. Lengyel Gyula és Láng János buzgólkodnak. A rendező bizottság ezúton kéri fel a közönséget, hogy a karzat jegyek előjegyzését a katolikus körben eszközölje.

(=) A Gazdabál jövedelme. Az Aradvármegyei gazdasági egyesület által január hó 5-én rendezett gazdabál anyagilag is jól sikerült, amint azt az egyesület elnöksége részéről az alábbiakban közölt elszámolás bizonyítja. Ezek szerint a bál összes bevétele kitett 2210 koronát. Ezzel szemben az összes kiadás volt 1108 korona 64 fillér, tehát mutatkozik az egyesületi székhez alap javára tiszta jövedelem gyanánt 1101 korona 36 fillér. A felülfizetésekért a nemes adakozóknak ezúton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége. Felülfizettek és jegyeiket kiváltották, mint felülfizetést: Almásy Dénes gróf 20 kor., Somlyó Mór 5 kor., Weisz Márk 8 kor., Miklós Jenő 5 kor., Nádasdy Ferenc gróf 20 kor., id. Konoply Kálmán 50 kor., Wenckheim József gróf 10 kor., Szabó Lajos 12 kor., Keresztes Gyula 10 kor., Steiner Ferenc 50 kor., Mayerhoffer Lajos 10 kor., Katona Gábor 5 kor., Kardos János 5 kor., Kintzig Géza 10 kor., Heinrich Sándor 25 kor., Kabdebó István 20 kor., Verzár Sándor 5 kor., Lacza Endréné 4 kor., Funkelstein József 15 kor., Karolyi Gyula gróf 100 kor., Lukács János 10 kor., ifj. Wittmann Antal 5 kor., Szalay Antal 5 kor., Glück József 10 kor., Bloch H. és fiai 20 kor., Czárán Géza 10 kor., özv. Várhelyi Lászlóné 4 kor., Hoffmann Antal 10 kor., Leopold Zsigmond 20 kor., Váradai Török Gyula 5 kor., Wiener Gyula dr. 10 kor., Scheffer Henrik 5 kor., Dörner Péter 8 kor., Istvánffy Béla 5 kor., Zselonski Róbert gróf 50 kor., N. N. 10 kor., Dálnoki Nagy Lajos 5 kor., Várhelyi Dezső 5 kor., Domány János 5 kor., Kiss László 5 kor., Purgly László 28 kor., Sármezey Árpád 8 kor., Szathmáry Király János 8 kor., Friebeisz Miklós 10 kor., ifj. Nágel Vilmos 5 kor., Fábry Sándor dr. 5 kor., Zerkovitz Rudolf 5 kor., Kehrter Károly 5 kor., Haydin László 5 kor., Paikert Henrik 15 kor., Várhelyi János 8 kor., Jakabffy István 5 kor., ifj. Purgly János 8 kor., Purgly Emil 8 kor., Bolyos N. 5 kor., Szudy Elemér 5 kor., Horváth Imre 8 kor., Urbán Iván 10 kor., Bánhidyt Antal báró 28 kor., Brass Simon 5 kor., Probst Mihály 8 kor., Almay Olivér 18 kor., Hámory László dr. 15 kor., Kintzig János 8 kor., Szathmáry Károly 8 kor., Nyéki Ilona 35 kor., Betegh Miklós 15 kor., Vörös István 5 kor., ifj. Haasz Antal 5 kor., Haasz Antal 5 kor., Bogdánffy Béla dr. 10 kor., Nemes Géza 45 kor., Vörös Henrik 15 kor., N. N. 5 kor., Lakatos Ottó dr. 5 kor., id. Purgly János 5 kor., ismeretlen 8 kor., Vajda Zsigmond 20 kor., összesen 1015 kor.

(=) A lutheránus műsoros táncestély e hó 22-én a Fehér Kereszt-szálloda összes termében fog lefolyni. Tekintettel arra, hogy a műsor 1 $\frac{1}{2}$ órát fog igénybe venni, a táncestély kezdete pont 8 órára tétetett. Az élvezetes és művészi magaslapon álló műsor számai a következők: 1. „Az első pongyola”, elmondja Rátvay Anna k. a. 2. Kamarazene. Előadják az Aradi Filharmonia-egyesület jeles tagjai: Scherhag Ernőné Balez Mária, dr. Wagner Józsefné, Benkő Elza urhölgyek, dr. Wagner József, Scherhag Ernő és Eckhart Ede. Előadásra kerül: Sebor K. Sz. 46. művéből a „Largo” és az „Allegromolto.” 3. „Isten” költemény Musset Alfrédétől és „Melyiket?” költemény Váradai Antaltól. Szavalja Keszler Ede színművész. 4. Enek. Thomas „Mignon” operából a nagyária; Schumanntól: „Nem tudom, hinni sem mertem” dal és Hubay Edétől: „Szeretném itt hagyni a fényes világot”, dal. Eneklő Szondy Bella urleány, a m. kir. zeneakadémia 5-ik évi tanfolyamának az opera tanzaknak kiváló növendéke. 5. „Szép Ilonka”, költemény, Vörösmarty Mihálytól; „Éji látogatás”, költemény, Gyulai Páltól, szavalja Keszler Ernő Kápolnay Juliska színművésznő urnő. A rendezőség, élén Marozsély Kornállal, mindent elkövet, hogy a tánc kedvelő hölgyek kellemesen szórakozzanak.

Öngyilkosok.

A szálloda rejtélyes halottja. — Holttest a vasuti kocsiban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 19.

Ma délután két öngyilkost szállított az aradi rendőrség a felső-temető halottas házába. Az egyiket, nyolc gyermekes családapát zsinagregi akasztva találták a délután négy órakor Budapestről Aradra érkezett vonat egyik kocsijában, a másikat, egy nagykomlósi jómódu földes gazda egy szálloda szobájában oltotta ki életét. Tette mögött, a nála talált feljegyzésekből, valami bűnügyre következtet a rendőrség.

A két öngyilkosságról ezt írja tudósítónk:

(Titokzatos halál.)

A nagykomlósi jómódu gazdálkodót Kincs Ferencnek hívták. Tegnap este érkezett az erdélyi vonattal és a Pécskai-úton levő Aranykerék szállodában vett lakást. A bejelentő lapot kitöltve bezárkózott szobájába és onnan többé ki se mozdult. Ma délután fél három óra tájban Lázár Ferencné szobaasszony a szálloda folyosóján beszélgetett egy pincérrel és beszéd közben tompa lövési hangra lettek figyelmesek. A hang a 2-ös számú szoba felől jött. Annak ajtaja zárva volt, be nem hatolhattak és ezért a vasuti rendőrmestert hívták el. Ez betört a szoba ablakát, bemászott és belülről kinyitotta az ajtót. A belépők a diván mellett a földön fekvő találták Kincs Ferencet, aki néhány perc múlva kiszenvedett. Revolveréből jobb halántékába röpítette a golyókat. A rendőrség részéről Vidék Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt jelent meg, aki a felsőtemetőbe szállította a holttestet.

Az öngyilkos ruhájában egy levelet, egy végrendeletet, pénztárcájában 570 korona készpénzt találtak. A levél a hatóságnak volt címezve és azt kéri benne az elhunyt, hogy ne boncolják fel, a jeggyűrűjét hagyják az úján, a nála található és egyetlen gyermekét ábrázoló areképet tegyék a szívére. A pénzt — írta — adja a hatóság akármelyik két esztendőszegény gyermeknek. A végrendeletben vagyonáról intézkedik. Összes ingó és ingatlan vagyonát kiskora leánykájára, Kincs Teréziára hagyományozta.

Az öngyilkosság okáról nem nyújtott felvilágosítást. Egy noteszkönyvben található megjegyzésből arra lehet következtetni, hogy valami bűnügy van a tett mögött.

„Juhász legény, szegény juhász legény, ezt igen jól tudja mit jelent a vizsgálobíró ur. Majd megmondja az igazat!”

Ebből és a halál előtt közvetlenül íródott izgatott írásmodorra valló néhány szóból: „meglopták és összetörték szívemet, kiraboltak. én nem bántottam senkit”, stb. jegyzetek is oly magyarázatot tesznek valószínűvé, hogy a halál mögött valami büntett rejlik.

A rendőrség táviratilag értesítette Nagykomlós községet a történetéről.

(Az elbocsátott hordár.)

A délután másik halottjához az Aranykerék-szállodából szolitották el az inspekción rendőrtisztet. A beérkezett budapesti személyvonat harmadosztályu kocsijait vizsgálta át az Aradon szolgálatba lépő kalauz és egyik kocsinak félreeső helyén a fogason lógva talált egy férfihullát. A test még nem hűlt ki és így valószínű, hogy Arad állomás közelében követte el az öngyilkosságot az utas. A vasuti személyzet rögtön felismerte a holttestben Békési Imre volt vasuti podgyászfordárt. A 45 esztendőszegény gyermekes családapát a nyomor kergette a halálba, mint ezt feleségéhez írt levelében tudtul adja. A vasutól elbocsátották, rokonait kereste fel Békésen, Nagyváradon és Mágoron, de sem segítséget, sem munkát nem tudtak neki adni. Holttestét a felső temetőbe szállították.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A visszautasított kérés. Budapestről jelentik: Hevesi Árpád joghallgató megkérte egy pásztói leánynak a kezét. Kikoszorázták, mire Hevesi azzal az ígérettel felelt, hogy agyonlövi a leányt. Nem lőtte agyon, ellenben egy röpiratot írt róla, amelyet bizalmas, de mindamellett tág körben terjesztett. A meghurcolt leány fivére, Szilárd Ernő pásztói borkereskedő, ilyen előzmények után elhatározta, hogy boszút áll Hevesi Árpád fölött. A kikoszorázott kérés akkor a 38. gyalogezredben mint önkéntes szolgált, de valami lábbaj miatt szabadságolták. Szilárd Ernő 1908. évi január hóban feljelentette az ezredparancsnokságnál Hevesit, akit azzal vádolt meg, hogy megvesztegetett egy ezredorvost s így vitte keresztül azt, hogy felülvizsgálatra küldték. Szilárd Ernő a feljelentésben tanukra hivatkozott, akik előtt állítólag Hevesi maga tett olyan célzást, hogy nem egyedül a betegsége mentette föl a szolgálat alól. A katonai bíróság megindította a nyomozást, de az adatok valótlansága miatt megszüntette. Erre Hevesi hamis vád miatt följelentette Szilárdot, aki ma állott vádlottként a budapesti büntető törvényszék előtt, amely Szepessy dr. bíró elnöklésével ítélezett fölötte. A bíróság fölmentette Szilárd Ernőt bizonyítékok elégtelensége miatt.

§ A Rendőri Büntető Eljárási és Ügyviteli Szabályzat Kézikönyve. Előszóval, magyarázatokkal és felvilágosító jegyzetekkel ellátta: Vaday László dr., a m. kir. államrendőrség ker. kapitánya, a budapesti főkapitányság kihágási osztályának vezetője. Ara füzve 8 korona; díszes vörös vászonkötésben 10 korona. Ezen új eljárási szabályzat, mely lényeges újításokat honosít meg a kihágási jogszolgáltatás terén, 1910. március 1-én fog életbelépni s ép oly fontossággal bír, mint a múlt évben életbelépett büntető novella. — Megrendelhető: Weisz Leó könyv-, papír-, zenemű- és hírlapterjesztési vállalatánál Aradon.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

HIREK.

Magyarok szerencsétlensége Montekarlóban.

Távirati tudósítás.

Arad, január 19

A montekarlói pályaudvaron tegnap végetes szerencsétlenség történt, amelynek szereplői magyar emberek. Rövid távirat közli, hogy Gerő Lajos hírlapíró, a Budapesti Hírlap munkatársát, Bodó Adolf ismert fővárosi kávé, a József-körúti Bodó-kávéház tulajdonosa, a montekarlói pályaudvaron revolveréből véletlenül mellbelőtte. Gerőt súlyos sérüléssel az ottani kórházba szállították.

Egy szemtanú így írja le a történeteket:

Hétfőn este a montekarlói pályaudvaron voltam, ahonnét elutaztam. Egyszerre lövést hallottam és magyar kiáltást:

— Meglőttek, meglőttek, meglőttek!

Természetesen odasiettem és láttam, hogy Gerő Lajos melléből — akit személyesen ismerem — ömlik a vér. Körülte nagy embercsoport képződött, de Gerőt, akinek felesége jajgatva borult férjére, — csakhamar bevitték a váróterembe, amelynek ajtaját becsukták. Bodó is a váróterembe ment. Amidőn már a vonatban voltam, újabb két lövést hallottam. Bodó lőtt magára a váróteremben, azonban az öngyilkosságban megakadályozták. A vonat ezután elindult, többet nem hallottam.

Gerő Lajos felesége ma táviratozott Harsányi Ferencnek, a Newyork kávéház tulajdonosának; értesíti, hogy Bodó Adolf, revolverével játszva, véletlenül mellbelőtte férjét, akisúlyos betegen rekszik a kórházban. Gerőné Fényes Samutól kér tanácsot, mit tegyen.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 20-án az időjárás: enyhe, elvélve csapadék.

— A szolnoki új állomásfőnök. Irtunk arról, hogy a szolnoki állomás mostani főnökét elhelyezik. Mint Békéscsabáról jelentik, Szolokra Szemere Kálmán csabai állomásfőnököt fogják áthelyezni.

— Hollán Sándor. Hieronymi Károly ma foglalta el állását: átvette a kereskedelmi minisztérium vezetését, amelytől tudvalevőleg öt esztendővel ezelőtt várt meg. A legelső napon olyan intézkedést tett, amely telán nem látszik nagy jelentőségűnek, de amelyet föltétlenül annak kell neveznünk. Az új kereskedelmi miniszter ugyanis a minisztérium elnöki osztályának vezetőjévé Hollán Sándor dr. miniszteri osztálytanácsost nevezte ki. Talán fölösleges is külön hangsúlyoznunk ez állás fontosságát. Az elnöki osztály vezetése tudvalevőleg a legnagyobb körütekintést, hozzáértést, rátermettséget követeli, mert ez osztály körébe sorakoznak nemcsak a személyi, hanem ugyszólván mindennemű bizalmi ügyek. A közönség ez osztály vezetőjével érintkezik közvetlenül leg többet s így annak, aki e pozíciót betölti, leginkább jut alkalma a publikum előtt rokonszenvesé válni. Hollán Sándorban megvannak azok a kvalitások, amelyek segítségével széles körben nagy szimpátiát tud maga iránt kelteni.

— Leégett a török parlament. Konstantinápolyból táviratozzák: A Csiragopalotában, amelyben a parlament van elhelyezve, tűz támadt, amelyet eddig nem lehetett eloltani. A trónterem teljesen elégett. A tűz robbanásból keletkezett.

Konstantinápolyból táviratozzák: A tűzoltóság és katonaság emberfeletti munkája dacára a palotát nem lehetett megmenteni. Már csak a márványfalak állanak; a remek és régi épület belseje különben teljesen a tűz martaléka lett. A palotát 50 évvel ezelőtt körülbelül 100 millió piaster költséggel építették teljesen márványból és Konstantinápoly legszebb épülete volt. A kár eddig 50 millió piaster.

Egy későbbi távirat jelenti: A tűz a szenatus helyiségében ütött ki és pedig az új tűző készülék deffectusa folytán. A lakosságban azonban el van terjedve az a hír, hogy gyújtogatás történt. A rendőrség és a fosztogatni akaró csőcselék között több összetűzés volt. Mivel ma görög ünnep van, az üzletek be voltak zárva és majdnem az egész főváros lakossága a parlament körül tolong. A parlament több alkalmazottja csak a legnagyobb nehézséggel tudta életét megmenteni. Egy munkás leugrott a harmadik emeletről és szörnyet halt. A palota még mindig ég.

Az utolsó éjjeli távirat szerint még mindig erősen híresztelik, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett. Már eddig számos letartóztatás történt.

— Kalandos hír egy aradmegyei sikkasztóról. Városszerke, sőt talán megyeszerte szenzációs hír kering néhány nap óta. Röviden szólva a szenáció a következő: A múlt hét végén a kisjenői takarékpénztárban megjelent egy előkelő kinézésű ur és az ott időző egyik igazgatóhoz fordult:

— Vagy huszonöt évvel ezelőtt — ugymond — Kiss Árpád, a takarékpénztár akkori vezérigazgatója az intézet vagyonának jórészt elcsikkasztotta és Amerikába szökött. Kérem igazgató urat, számítsa ki, mennyi volt az elcsikkasztott összeg és mennyi annak a mai napig szóló kamatos kamata.

Az igazgató kissé csodálkozott ugyan, de az idegen határozott kérésére kiszámította a sikkasztott összeget és annak kamatját. Körülbelül 150,000 korona volt a sikkasztás, ami bizony kamatos kamatokkal szép kis összeget tesz ki. Mikor ezt a summát az idogonnek megmondta, az elővett táskájából egy nagy csomó bankjegyet, az összeget hiánytalanul leolvasta az asztalra és így szólt:

— Én vagyok Kiss Árpád, kérem itt van a pénz, mellyel az intézetet megkárosítottam. Ajánlom magam...

Ezzel az idegen eltávozott és Aradra utazott, ahol egy nagykereskedőnél és egy urisabónál szintén kifizette néhány száz koronás régi számláját...

Igy mondja ezt néhány nap óta a fáma. Többen, akik hallották a hirt, a Kisjenői Takarékpénztárhoz fordultak és telefonon gratuláltak a

szerencséjéhez. A takarékpénztár azonban így válaszolt:

— Köszönjük szépen a gratulációt, de fenntartjuk magunknak arra az időre, mikor Kiss Árpád tényleg jelentkezik az elcsikkasztott pénzzel. Eddig, sajnos, dacára, hogy már többször híresztelték, nem volt szerencsénk hozzá...

Igy derült ki, hogy a szépséges szenáció csak egy amerikai izü kacsa.

— Hatvan milliós postai küldemény. Ebben az esztendőben az Egyesült Államok mintegy 60 millió dollárral járult hozzá, hogy Európa különféle népeinek vidámabb karácsonyi és újévi ünnepeiben legyen része. Mérsékelt számítások szerint a bankárok ennyire becsülik azt az összeget, a mit az amerikai nép az ünnepek alkalmából tengerentúli hozzátartozói számára Európába küldött. A karácsonyi ünnepek előtt Amerikából Európába elindult hajók mindegyike hatalmas összegeket vitt magával s némely hajó egy nappal korábban elindult a rendes időnél, hogy az ünnepre már Európába érkezhessék a milliókkal együtt. A posta kimutatásai igazolják, hogy az ünnepek alkalmából Európába küldött pénzek összege hatvan millió dollára tehető. A bankházak most körülbelül 50 százalékkal csináltak több üzletet, mint az elmúlt évben. Egyedül a newyorki postahivatal money-order forgalma 44 százalék emelkedést mutat december hóban a múlt esztendő ugyanezen hónapjához képest; az American Express Company money-order forgalma 80 százalék óriási emelkedést mutat. A karácsonyra Európába érkezett hajók közül legnagyobb összeget, több, mint hét millió dollárt, a Celtic gőzhajó vitt magával. A hatvan millió dollárnyi összegből legnagyobb rész, hét és fél millió dollár, Angolországának, két millió dollár Olaszországnak, hétszázezer dollár Ausztriának jut. A küldött összegek nagyságát tekintve, Magyarország a negyedik helyen áll, 685,464 dollárral. Ez az összeg azonban nem tekinthető pontosnak, mert igen sok pénzküldemény elkésve érkezett a vidékről New-Yorkba s már csak az ünnepek után jutott el rendeltetési helyére.

— A cárné nagybeteg. Pétervárról érkezett sürgöny jelenti: Az a tény, hogy a carevna állapotáról hivatalos bulletíneket nem adnak ki, azt a látogatást kelti, hogy a carevnát nem környezi közvetlen veszedelem, de a magánértésülések arról szólnak, hogy a carevnát tegnap erős hisztérikus görcsök gyötörték, majd eszméletét veszítette. Az újságoknak megtiltották, hogy a cárné állapotáról irjanak.

— Kinevezés. Az Ipar és Népbank igazgatósága tegnap tartott ülésén Deutsch Károlyt, a pénzüntézet főtitkárát az Ipar- és Népbank titkárává nevezte ki.

— Letartóztatott nagykereskedő. Debrecenből jelenti tudósítónk, hogy az ottani rendőrség tegnap különböző följelentések alapján letartóztatta ifj. Klein Ignác nagykereskedőt. Klein tömegesen rendelt árukat, amelyeket azután poton áron kiárúsított. Az ekként szerzett pénzzel pedig Amerikába akart szökni. Hitelezői értesültek erről és ezért följelentették a csalárd kereskedőt. Klein letartóztatása nagy feltűnést keltett Debrecenben.

Smocking, frak, jaquet és
szalon öltönyök
készen és mérték szerint
kifogástalan kivitelben.

NEUMANN M. ARAD

cs. és kir. udv. szállító
FÉRFI-, FIU- ÉS LEÁNYKA RUHA-
TELEPE.

— A vidéki városok lakossága. A kormány leküldötte a városoknak az 1908. évről szerkesztett, közel ezer oldalas jelentését. Eszerint a nagyobb vidéki városok lakossága — a kivándorlások és természetes szaporodások figyelembevételével — az 1908. év végén a következő volt: Szeged 116,158, Szabadka 90,837, Debrecen 88,733, Pozsony 74,964, Arad 65,691, Kecskemét 65,564, Hódmezővásárhely 64,702, Temesvár 61,140, Kolozsvár 58,459, Nagyvárad 57,237, Pécs 51,015, Kassa 47,368, Győr 43,143.

— A baptisták. A rapokban irtunk arról, hogy Aradmegyében rendkívüli módon szaporodik a baptisták száma. László Gyula tucati állami tanító most levelet irt nekünk, dicsérve az új vallás híveinek sok figyelmet érdemlő erőnyeit, szokásait. Levelének vége így szól:

Vármezyénkben a románság és a németek között terjed ez a vallás, melynek nagy jelentőségét nem félek kimondani — főleg helyezem minden intézménynek, melyek azon célból létesültek, hogy a nemzetiségeket töltünk elválasztó erő néutralizáltassanak. Talán lesznek, kik e véleményemért kinevetnek, rajongónak tartanak, de lesznek sokan, akiknek magyar lelke megérezte azt a viszonyosságot, mely az új vallás híveit a magyar kultúrához fűzi, lesznek, kik észrevették azokat a jeleket, melyek mutatják, hogy nemzetiségeink sorából kivált hívók több közösséget válnak velünk, mint amennyi őket volt hitsorsosainkhoz fűzi. Egyszóval az eddignél több figyelemre érdemes a baptista vallás.

— Izgalmas percek a liften. Alig van ember, aki babozás nélkül lép a liftre. Vagy, hogy legalább is észbe ne juttat egy pillanatra, a bekövetkező veszély. Valami babonás félelem fűződik a rohanó, berregő liftekhez, pedig talán annyi szerencsétlenség sem történik velük, mint — vegyük — a vasutakkal. Innen van ez, hogy aki még oly gyakran jár is a liften, annak is ijedelem szorítja össze a torkát az első pillanatban, amikor makrancoskodni kezd a lift. Így történt tegnap Nagyváradon, a Fekete Sas-szálloda hatalmas liftjén. Somogyi, a szálloda igazgatója éppen 12 óra után igyekezett föl a II-ik emeletre. Ő maga vezette a liftet s nem tudott arról, hogy a vilamos mű vasárnap déli 12 órától 1-ig javítási munkálat miatt az áramszolgáltatást szüneteltette. Éppen az I-ső és II-ik emelet között lebegett a lift, mikor egyszerre csak alant elállt a gép berregése és meghorpan a lift. Megállt fönn a magasban, a drótsodronyok között s lebegett az űrben a szeszélyes alkotmány. Képzelték a bennülő rémülete. Nagy ijedséggel kiáltott segélyért az ősz igazgató. A szálloda személyzete rémült ijedelemmel futott össze s első pillanatra senki sem tudta, hogy miként lehetne a liften ülőt megmenteni. Mindenki arra gondolt, hogy a másik pillanatban már le fog a gép zuhanni és borzalmas halállal pusztul el a bentülő. A lift azonban nem mozdult. Kétségbeesett ijedségben, aggodalomban eltöltött percek után tudták meg végre, hogy az áramszolgáltatás szünete miatt állt meg a lift. Most újabb veszedelem támadt. Dróthálóval van körülvéve a lift és az igazgatót nem lehetett kiszállítani. Végül is létrát hoztak és kibontották a sodronyt, úgy szállították ki az igazgatót, aki nem kis rémületet állott ki pár perc alatt.

— Meddig él Ferenc József? Most ismét divatos lett a jóslás. Egyre-másra kapunk olyan hírt, amely a világ végének megjósolásáról szól. A világ ma már mosolylyal szokta fogadni a jóskok kijelentéseit, még ha oly hírnévre emelkedett is, mint Madame Thebes, a híres francia jósnő. Tegnap egy jónevű londoni csillagász, Zadkiel tanár, röpiett szét olyan jóslást, mely bennünket is közelebről érdekel. Zadkiel ugyanis a csillagok járásából (!) azt olvasta ki, hogy *Ferenc József, Magyarország királya és Ausztria császára, 1910. őszén elköltözik az élők sorából.* A majdnem 80 éves király halála után — a csillagász szerint — nagy európai háború fog kitörni.

— Öngyilkos huszár. Budapesti tudósítónk jelenti: A budai palota istállójában Tóth Kristóf az első honvédhuszár ezred közembere öngyilkos lett. Tettét amiatt követte el, mert bajtársai folyton bántották.

— Verekedés a templomban. Nagyvárad tudósítónk jelenti: Felsőtopa községben Petre Házor kántortanító és Pap Vazul pap régóta ellenséges viszonyban voltak. A pap most embereket bérelt, hogy verjék ki a kántort a templomból. A fölbérelt emberek a misén valóban meg is támadták a kántort, de a nép a kántor pártjára állott, amiből aztán nagy verekedés keletkezett. A pap kirugdosta a hívőket a templomból, aztán becsukta a templomajtót. A nép követ ostromolta a templomot. A kántor az alispán útján a kultuszminisztertől kért igazságot.

— A közönség köréből. A következő sorokat kaptuk: Egyik Fábán utcai házban pár hónap óta szinte napról-napra éjjeli orgiák folynak. Kora reggelig zongora és cigányzene mellett bangos tivornyázás zavarja az utca békés lakóit, akik aludni sem tudnak a zaj miatt. A rendőrség, sajnos, még nem avatkozott a dologba, holott minden arra járónak tudomást kellett venni a dologról. Ezért fordulok a tisztelt szerkesztőséghez, adjon helyet soraimnak és így talán a rendőrség figyelme is ráirányul a közönségre erre a súlyos megsértésre. Tisztelettel: *Egy lakó a Fábán-utca környékéről.*

— Társasutazás a Rivierára. Január hó 22-én, igen szép és dús programmal, társasutazás indul az olasz és francia Rivierára. A társas kirándulás programja Milano, Genoa, San Remo, Ospodaletti, Nizza Cannes, Beaulieu Cimiez, Monte-Carlo, Monaco, Mentone és Cap-Martin meglátogatását öleli fel. A társaságnak Nizzában a karnevali ünnepségek legszebbjeiben, többek között a karnevali herceg bevonulásának és az első konfetti és virágcsata ünnepélyének lefolyásában is része lesz. A kirándulást a Központi Menetjegyiroda rendez, még pedig ezáltal rendkívül olcsón, amennyiben az egész utazás költsége — elsőrendű lakás és ellátás, továbbá a látnivalók belépődíja, sétakocsizás a nizzai virágkórzon, borralalók stb. is beleértve — személyenként 480 korona. Részletes prospektus díjtalanul kapható Aradon az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, Budapesten pedig a Központi Menetjegyirodában Vigadó tér 1.

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— Január 31-én persaszőnyeg raktáromat feloszlatom, addig a készletet minden elfogadható áron eladom. *Schwarz Zsigmond.* 275.

— Leltár előtt mindennemű áruk mélyen leszállított áron lesznek eladva. Különösen nőtáskák, utazó-böröndök s mindenféle pénz, szivar- és cigarettatárcák, utazó készletek és színházi látszóvek, stb. Hegedűs Gyula üzletében, Aradon, Andrassy-tér 15. 257.

— Szabó-féle pármal ibolya szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztor és Hegedűs Gyula cégeknél. 268

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

VÁROS ÉS MEGYE

A gazdasági tanácsnok programja. A múlt esztendő folyamán megkezdett városi alkotásokat legnagyobb részben Lócs Rezső gazdasági tanácsnok ügyosztályában készítik elő és bonyolítják le. Az ez évben befejezés előtt álló tervek és munkálatok programját most állította össze az ügyosztály és a tanács legközelebb foglalkozik azokkal a teendőkkel, melyek az év első felében már megvalósítandók lesznek. Ebből a kategóriába tartozik: a vágóhídi légnútó, melynek pályázati feltételeit a szombati tanácsülés állapítja meg a mérnöki hivatal javaslata alapján, a városi kertészet fejlesztési programjának végrehajtása, a színházi központi fűtés berendezése, a vashidak felszerelési munkái. Ezek a feladatok a tavasszal mind megoldandók, mert ugyyszólván, határidőhöz vannak kötve. Ugyancsak rövid időn belül megkezdik a gyermekkorház előtti és a Kossuth szobor mögötti parkok ültetését. Dönteni kell a lovarda sorsa felett is, mert a városi autobus vállalat gépkocsija a jövő hét elején már a Westhouse-gyár garázsába költözik át. Napirenden van az Újtelep vízvezetékekkel történő ellátása és a külvárosok csatornázása. Az illemhelyek szaporítása is aktuálissá vált. V hegyaljai motoros vasút aradi állomásának bővítése is napirendre kerül. Még csak elvileg sincs eldöntve, vajon a háziszemét és a fecskék fuvarozását városi házi kezelésbe vegyék-e, de a tanács előkészíti az ügyet közgyűlési határozathozatalra. Ez évben kezdődnek meg az Ővártéri telkek eladása is. A tanács részletekben akarja a terület rendezni és első teendő a Boeckó utca torkolatánál fekvő tér kiképzését, továbbá a főút mentén jobbra és balra elterülő utcák feltöltését jelölte ki. Évtizedes huza-vona után ez évben hozzá látnak a város szabályozási terv elkészítéséhez is. A vízvezetési szabályrendelet is esedékes, mert a vízvezetési pert az első bíróságnál ez év első felében ítélethozatallal eldöntik. A vesztőhely parkirozása és rendezése, a mauzóleum építésének előkészítése szintén sürgős feladat. A közgyűlés több indítvány alapján elhatározta a legtöbb utca új elnevezését. Ez is meg fog történni. A Szelle-féle telek kisajátításával külsőben áll a Karolina- és Nádor utcák között fekvő telektömbön egy új utca nyitása. Lehetőséges, hogy az új utcát a Munkácsi-utóig hosszabbítsák meg. Végül a közvilágítás és a lovasut villamosítása ügyében kell folytatni és befejezni a közgyűlés határozatainak megfelelően a tárgyalásokat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. G. Merczyfalva. Azta hirt Kaposvárról közték velünk táviraton.

Levél. Sepsiszentgyörgy. Sajnálataunkra későn érkezett. A másikat vasárnap közöljük.

Uj sajt, vaj, és csemege üzlet!

Ajánlom az igen tisztelt uriközönség szíves figyelmébe Weitzer János utca, új leányiskola épületben megnyílt sajt és delicatessé üzletet, hol mindennemű sajtok, halneműk és csemege olajokat nagyban és kicsinyben, ugyszintén bor-, pezsgő, cognac, liquerök és mindennemű finomabb pálinka féléket eredeti dugaszolt üvegekben állandóan raktáron tartok, legfinomabb minőségekben, legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel

Schultz Lajos, csemege kere kedő

— Kivánatra árjegyzéket díjtalanul szolgálok. —

Telefon szám: 733.

A VÉRSZEGÉNYSÉGET,

EZT AZ ALATTOMOS BETEGSÉGET meg kell szüntetni a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-val, mielőtt tulságosan elharapódnék.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv visszatér mindazok meglepetésére, akik először használják a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t.

Az eredeti SCOTT-féle eljárás által izletessé és emészthetővé tett legtisztább alkatrészek, melyek a vérszegénységnek újat állják, képezik 5741/12

A SCOTT-féle EMULSIÓ

világszerte ismert sikerének titkát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legki-
valóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

= A Pannónia-gőzmalom üzemben. Jelentet-
tük már, hogy a Pannónia-gőzmalom, amely
hónapok óta beszüntette üzemét, a közel jövő-
ben ismét működésbe lép. Alakult egy rész-
vénytársaság, amely a gőzmalomot „Hungária”
név alatt újból üzembe helyezi. Pick Emil, az
Erzsébet-gőzmalom volt tisztviselője és Szekér
Lajos lesznek az új vállalat igazgatói.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 19

Amerika 1 1/2%-el olcsóbb. Kínaiat mérsékelt, vétel-
kedv pang, üzletellen.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1910. májusra	6.72-6.73	6.69-6.70
Buza 1910. áprillisa	14.22-14.23	14.16-14.17
Zab 1910. áprillisa	7.66-7.67	7.64-7.65
Rozs 1910. áprillisa	9.90-9.91	9.86-9.87
Buza 1910. októberre	11.95-11.96	11.91-11.92
Buza 1910. májusra	14.01-14.02	13.87-13.88
Rozs 1910. októberre	8.98-8.99	8.94-8.95

Zárul 5 órakor

Oestrák hitelrészvény	...	675.50
Magyar hitelrészvény	...	793.
Városi villamos vasúti részvény	...	334.25
Közuti vasút	...	695.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. január 19.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	...	13.65-13.70
76	...	13.70-13.75
77	...	13.80-13.95
78	...	13.95-14.00

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	...	13.60-13.65
Rozs új	...	9.10-9.20
Árpa új	...	6.50-6.55
Zab új	...	6.80-6.85
Tengeri régi	...	5.70-5.75

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 19. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-
grammon felüli súlyban — fillérig; közép páron-
ként 400-400 kilogrammig — rjedő súlyban — fill-
lérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súly-
ban 156-60 fillérig; fiatal közép páronként 251-320
kilogrammig terjedő súlyban 156-180 fillérig; könnyű
páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 156-158
fillérig.

Sertéslétszám: január hó 17. napján volt kész-
let 22392 darab, január 18. napján felhajtott 527
darab, jan. 18. napján elszállított 211 darab, január
19. napjára maradt készletben: 22707 darab.

A hírtől sertés üzlet irányzata nyugodt.

Feladó szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

SZULTÁN PÖRRAS

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, bőr- és dús
lithion-tartalmú ásványvíz.

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
Külföldi kirendeltség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházzal
szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268.
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1910. évi január hó 20-án:

B) bérlet.

B) bérlet.

A kuruzsló.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Földes Imre.

SZEMELYEK:

Tordai Dezső	Ditről Mór.	Dr. Fejér	Ajtai Ödön.
Horváthné	Follinussé E.	Zámoly Géza	Delly Lajos.
Ilona, leánya	Hármath J.	A gróf	Belinszky.
Csáthyné	Novák Irén.	Vida Józsa	Beregi S.
Schilling	Leövey Leó.	Vödörka'etán	Kulcsár L.
Dr. Rostay	Várny Jenő.	Kovácsné	Zalay Margit.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Béla Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Másor 1910. január 20. án csütörtök:

1. A málróz majma. Humeros. — 2. Peltékynység és
örület. Dráma. — 3. Mit mesél a ház. Kacagtató. — 4.
A kis kotlancosnő. Dráma. — 5. Angol málrózok gy-
akorlata. Látványos. — 6. Me-zavart nárutatók. Komi-
kus. — 7. Macbeth. Dráma. Irta: Shakespeare, a legna-
gyobb francia művészek előadásában.

Előadások délután 5 óráig kezdve.

Helyárak: I-6 hely 1 kor., II-6 hely 90 fill., III-6 hely 60 fill., IV-6
hely 40 fill., V-6 hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara
játsszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.*

Kiadó lakás.

A Neuman-palotában

négyszobás uri lakás

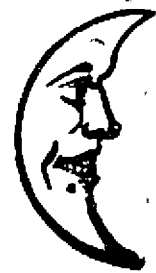
fürdőszoba s minden mellékkeliséggel

május 1-re kiadó.

Bővebbet Neuman Testvérek
irodájában.

Ósidoctól fogva szappannal tisztítjuk a ruhan
esett foltot, szappannal tartjuk tisztán testün-
ket szappan a legjobb szer a fog és szájmó-
sásra is a modern orvosi tudó-
mány legújabb tanítása szerint.

Érthető tehát Sztraka Menthol fog-
szappanjának közkedveltsége, mely
az inyt nem marja, mégis erősen
diszinficiál, habja nem undorító, sőt
ellenkezőleg, tartósan üdítő hatása
eljut a fogközők legelrejtettebb
zugába is. E szappannak köszön-
hetjük, hogy kellemetlen szájszag,
s fogak romlása nincs többé. Ára gyógyszertárak-
ban 1 kor. Kapható: gutori Földes Kelemen ur
gyógyszertárában, valamint Vojtek és Weisz
urak droguériájában, Aradon.

MOLLY!

3 NAP ALATT!

bársonypuha és habfehér
kezel lesz-
nek, ha a „MOLLY”
kézfimomftót használja. ::

Előkelő vegyészek és kozmetikusok iga-
zolják, MOLLY kézfimomftó a jelen
hogy a kor legtekéletebb
kézápoló szere. Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár és szétküldés:
HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüsttárgyakat ki-váltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 508

Külföldi világosi hegyibor

literenként 26 kr.-ért és óborok leg-jutányosabb áron kaphatók Poppé Sándornál Aulich Lajos-utca 8/a. 459

Eladó

Erdélyi-utca 5. számú ujonnan re-novált ház, mely áll 2 lakásból, 3 szoba és 2 konyha s minden mellékhelyiségekből. — Bővebbet ugyanott. 216

Egy szövet costume

és egy alkalmi selyem princesse eladó, tudakozódhatni Batthyányi-utca 27., házmeztérnél. 737

Egy jóforgalmu

italmérő üzlet más vállalat végett azonnal eladó Deák Ferenc-utca 42. Értekezhetni ugyanott. 738

Négy szobás

modern lakást keresek májusra közel a gymnasiumhoz. Cím a ki-adóhivatalban. 763

Házhoz szállítók

10 perccel a vonat érkezése után az összes fővárosi napilapokat, élc és szépirodalmi újságokat. Előfi-zetéseket eredeti árban elfogadunk a lapokhoz járó összes kedvezm-nyekkel (könyvajándék, naptár, stb. Ingusz I. és Fia újságvállalata Arad, Andrassy-tér 16. 671

Egyemeletes eladó bérház.

A Szentpál-utca 14. szám alatti egyemeletes bérház árnyas nagy udvarral és istállóval igen kedvező feltételek mellett jutányos áron el-adó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 764

Egy jó forgalmu

korcsmai üzlet más vállalat miatt azonnal átadó. Bővebbet Radnai-ut 16. szám. 750

Gépirendő

ki a magyar és német gyorisírás-ban teljes jártassággal bír, helybeli nagyobb vállalatnál alkalmazást nyer. Ajánlatok A. F. G. alatt a ki-adóhivatalba kéretnek. 753

Ügyvédi irodák

azonnal beléphet Szöllősi Zsigmond dr. ügyvédhe. M.-Pécskán. komán és német nyelv tudása előny. 760

Elveszett

egy öreg sárga szuka vadászkutya, ismertető jele a mellbimbóján nagy daganat. „Dini” névre hallgat. A becsületes megtaláló jutalomban részesül Popp Vilmosnál Magya-rádon. 761

Deák Ferenc-utca 40. sz. házban egy modern, ké-nyelmes lakás, mely áll 8 szoba és minden hoz-zátartozó mellékhelyi-ségből, május 1-ére ki-adó. Bővebbet ugyanott. 770

Üzleti könyvek,

gyári raktára. Képes levelező-lapok csaknem félárban. Rongált dobozu levélpapírok, farsangi jux-cikkek és álarok legnagyobb választéka. Legújabb társasjátékok. A köl-csönkönyvtár 275 oldalas új ma-gyar jegyzéke megjelent. 90,000 köte-tes kölcsönkönyvtár. 80,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyvá-lasztéku antiquarium. — Kerpel László, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon 885. 525

Telefon 348. Husserl Manó bádogos vízvezeték szerelő. Javítások 161

olcsón és gyorsan. Arad, Szt. Pál-utca 11.

Bármely foglalkozást keres egy 40 éves családosi irni olvasni tudó igen megbízható családosi em-ber helyben vagy vidéken. Bármely foglalkozástelvéllal a legserényebb igényekkel, csak hogy családját el-tarthassa. Felvilágosítást ad szí-veességből Pollak Sándor Aradon, Erzsébet-körut 37. Telefon 55. 754

Fiatal rövidáru segédek

felvétetnek Kell Manó cégnél. Ér-tekezhetni 12-től 1-ig. 771

Wellzer János utca 17. szám

alatt földszint jobbra egy uri lakás mellékhelyiségekkel együtt május 1-re kiadó. 749

Modern

földszinti v. első eme-leti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 4-5 szoba, elő-szoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyi-ségekből állhat. Ajánla-tokat lakás jelisével a kiadóhivatal továbbít. 437

Megjelent

a Tolnai Világlapja új évfolyamának I-III. füzeté, valamint Tolnai nagy Világtörténelmének negyedik kötete. Előfizethető évnegyedre vagy szá-monként. Krausz Paulin könyvke-reskedésében. 511

Maradandó és tartós boldo, ságot

Waldmann I. ékszműves Jegygyűrűi szerzik!

Ugyanitt a legszebb ékszerek és nászajándéktárgyak olcsón kaphatók.

Szabadság-tér 14. (Fiume kávéház mellett.) 567

Telefon szám 151.

Nagy könyvkötészet.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDÁJA

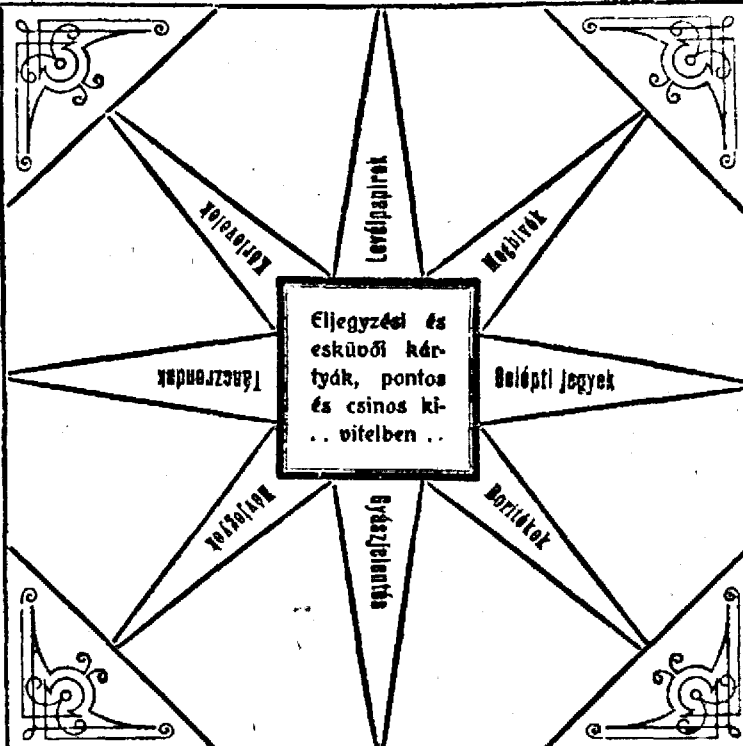
ARADON, JÓZSEF FŐHERCZEG-UT 22. SZ.

Befü-tőmőntőde.

Röviden berendezett és a mai kor igényeinek teljesen megfelelően felszerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyom-tatási munkák gyorsan, pontosan és a legmo-dernebb kivitelben ju-tányos árban készített-nek el.

Aradi Közlöny

a legnagyobb és legelterjedtebb vidéki politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:

1 évre . . . 24 korona.
1 hónap . . . 2 korona.

Videken:

1 évre . . . 28 korona.
1 hónap . . . 2 kor. 40 f.

Körkérő: telefon 347.
Kiadóhivatal . . . 151

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

M e g h i v á s.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

t. részvényeseit a folyó évi január hó 23-án délelőtt fél 11 órakor az intézet helyiségében (Andrássy-tér 21. szám I. emelet) tartandó

rendes évi közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívjuk.

T á r g y s o r o z a t:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1909. évi július hó 25-én tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározott részvény kibocsátási művelet végrehajtásáról.
3. Az igazgatóság jelentése az Andrássy-tér 22. számú ház megvételéről.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1909. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozatnózat.
5. Az alapszabályok 41. és 122. §-ainak módosítása
6. Kilenc bírálo-választmányi tag megválasztása egy évre.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 19 §-a értelmében részvényeiket **folyó évi január hó 20-ig** az intézet pénztáránál térítvény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés előtt 8 nappal a t. részvényesek rendelkezésére bocsátatik.

Arad, 1910. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.

A l a p í t á s i t e r v e z e t.

1. Alulírottak részvénytársaságot alapítunk, mely részvénytársaság sertéshizlálásra alkalmas szállások létesítésére, egy daráló és vámmalom felépítésére és üzemeltetésére, valamint a telepet igénybe vevők üzleteinek részben való finanszírozására alakul.
2. Az alapítandó részvénytársaság címe és cége: Első Aradi Sertéshizláló részvénytársaság.
3. A társaság és igazgatóságának székhelye Arad.
4. A társaság határozatlan időre alakul.
5. Az alaptőke 400.000 koronában állapítatik meg, mely részvénytőke 2000 drb. egyenként 200 azaz Kétszáz korona névértékű, bemutatóra szóló részvényre oszlik.
6. Minden jegyzett részvény után az aláíráskor névértékének 10%-a, az alakuló közgyűlésig pedig további 20%-a, azaz husz százaléka, a III. fokú bélyegilleték és az alapítási költség fejében 5 korona befizetendő.
A 30%-on felüli befizetések határnapját és részleteit az alakuló közgyűlésen kinevezendő igazgatóság fogja megállapítani és közzétenni.
7. Az alapítók minden ellenérték nélkül átruházzák és átengedik a részvénytársaságnak Arad város közönségétől és az Arad-Csanádi Egyesült Vasutaktól nyert kedvezményeket, a kikötött feltételekkel és kötelezettségekkel együtt.
Az alapítók fenntartják maguknak azt a jogot, hogy az igazgatóságot az első három évre, illetve üzleti év tartamára kinevezzék.
8. Az aláírások zárhatárideje 1910. február hó 1.
9. Az alakuló közgyűlés az aláírás zárhatárnapjától számított két hónapon belül összehívandó és erre az aláírók egy Aradon megjelenő hirdetésben és külön ajánlott levél útján meg fognak hívni.
10. Ha a részvények az aláírási határidő előtt teljesen jegyezve lesznek és azokra a 30% befizetve lett, úgy az alakuló közgyűlés az aláírási határidő letelte előtt is egybehívható. A részvényekre az aláírások és befizetések Aradon a következő intézeteknél eszközölhetők:

Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár,
Aradmegyei Takarékpénztár,
Aradi Első Takarékpénztár,
Aradi Ipar- és Népbank,
Aradi Polgári Takarékpénztár,
Aradi Központi Takarékpénztár,
Victoria takarékpénztár- és hitelintézet.

Kelt Aradon, 1910. évi január hó 18-án.

756

Kintzlg János, s. k.

Dr. Éles Géza, s. k.

Leopold Zsigmond, s. k.

Szántay Béla, s. k.

Andrényi Károly, s. k.

Gutzjahr Mihály, s. k.

Montag Manó, s. k.

Vajda Zsigmond, s. k.

Csillag Lajos, s. k.

Funkelstein József, s. k.

Nemes Géza, s. k.

Vásárhelyi Józsi, s. k.

Dobró Pál, s. k.

Lóbl Gyula, s. k.

Nuszbaum Zsigmond, s. k.

Verzár Márton, s. k.

Vörös Henrik, s. k.